

1843

LEEUWARDER

VRIJDAG

COURANT.

den 11 AUGUSTUS.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

Commissarissen uit Gedeputeerde Staten van *Vriesland*, mede uitmakende de Commissie belast met de Keuring van de Veulendragende Merriën en Dekhengsten binnen deze Provincie, maken bij deze bekend:

Dat op Vrijdag den 18 Augustus 1843, des voormiddags ten tien ure, te *Leeuwarden*, in het Zaailand zal plaats hebben de Keuring der vier beste Veulendragende Merriën.

Dat de Merriën vroeger door de Provincie als Veulens afgestaan, daarvan niet zijn uitgesloten, en dat het noodig is, dat de Merriën, met welke men naar de Premien wil dingen, ten minsten hoog zijn 1 el 462 strepen; terwijl door een attest van den Hengsthouder zal moeten worden bewezen, dat dezelve waarlijk gedekt zijn, met opgave van den gebezigten Hengst.

Dat een uur voor de Keuring aan de Commissie aangaaf zal moeten worden gedaan van de namen der eigenaren, en de omschrijving der Merriën, met welke men naar de Premien verlangt te dingen; op de opvolging van welke bepaling de belanghebbenden bijzonder worden attent gemaakt.

Dat wijders op den daarop volgenden dag, zijnde *Zaterdag* den 19 Augustus 1843, des voormiddags ten negen ure, op bovengemelde plaats, door de Commissie zal worden gevaceerd tot de vernieuwde beoordeeling en keur van alle de Hengsten, vroeger door de Commissie goedgekeurd, welke alsdan op nieuw aan de Commissie zullen moeten worden vertoond ten einde te worden beoordeeld of dezelve bij voortdurend tot Dekhengsten mogen worden gebezigt, dan of dezelve zullen moeten worden afgekeurd.

Dat bij die gelegenheid tevens zal worden onderzocht, of er onder de aan te bieden Hengsten, zoodanige gevonden worden, die door schoonheid van gestalte of om andere redenen, boven anderen genoegzaam uitmunten, om op de Premie van *honderd Gulden* aanspraak te kunnen maken.

Leeuwarden,
den 5 Augustus 1843.

Commissarissen voornoemd,
O. R. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
B. DORHOUT.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 7 Augustus. Heden heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare werkzaamheden hervat.

Zijn ontvangen twee koninklijke boodschappen, ten geleide van ontwerpen van wet. Het eene strekt tot wijziging der wet nopens de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie; het andere tot regularisatie van eenige gelden, in verband staande tot de speciale fondsen, betrekkelijk de gevangnissen.

Is ingekomen het koninklijk besluit, waarbij aan den heer *Rochussen* ontslag verleend wordt als minister van financiën, en de heer *van der Heim van Duiven-dijke* in zijne plaats benoemd wordt.

De heer *van Goltstein* vraagt, na voorlezing van dit besluit, of het wel is gecontrasigneerd? Uit de nadere voorlezing van hetzelfde blijkt, dat er onder het besluit staat: „de Directeur van het kabinet des Konings, A. G. A. van Rappard.”

De heer *van Goltstein* meent het niet onopgemerkt voorbij te mogen doorgaan, dat er besluiten aan de vergadering worden medegedeeld, waaraan het eigenaardige grondwettige vereischte ontbreekt.

De heer *van Dam van Isselt* ondersteunt het gevoelen van den heer *van Goltstein*. De Koning heeft wel is waar de benoeming van de hoofden der departementen van algemeen bestuur; maar de Grondwet schrijft de vereischten voor van het besluit, waarbij de ministers en andere ambtenaren moeten worden benoemd. Gaarne zou hij alsnog zien, dat het voorgelezen besluit aan het grondwettig contreseign werd onderworpen.

Op voorstel van den voorzitter wordt besloten, het gemelde koninklijke besluit voorloopig aan te nemen voor kennisgeving.

Nog wordt gelezen een koninklijk besluit, waarbij de directeurs-generaal van oorlog en van marine tot ministers van staat worden verheven. Ook dit besluit, dat geen contreseign draagt, maar op dezelfde wijze ondertekend is, wordt voorloopig voor kennisgeving aangenomen.

Zijn ontvangen eenige verzoekschriften, waaronder: 1°. van ingezetenen uit Amsterdam, betrekkelijk eene reeds in 1841 geotroefde bewegkracht, niet door stoom te verkrijgen; 2°. van ingelanden van den Kortenhoefsch-Polder, nopens de wijziging der wet van 1814; 3°. van *Jorissen*, gepensioneerd ritmeester, van *Catz* en *Janssens*, en van ingezetenen te Assen, die alle financiële plan-nen, meerendeels door het uitgeven van papieren geld aanbieden; 4°. van den griffier van het kantongeregte te Bolsward en van deurwaarders te Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage, Dordrecht, Winschoten, enz., die hunne bezwaren inleveren tegen de ontwerpen van wet, uitmakende het tarief van salarissen en justitie-kosten enz. in burgerlijke zaken; 5°. van den heer *van Asbeck* en eenige andere leden der Provinciale Staten van Vriesland, die de verkiezing van mr. *Telling*, nieuw benoemd lid der Tweede Kamer, in plaats van den heer *Vegelin van Claerbergen*, die zijn ontslag genomen heeft, als ongrondwettig beschouwen; 6°. van verveeners in Vriesland, tegen de bevoorregting, die naar zij meenen aan de steenkolen verleend wordt; 7°. van eigenaren van hooge veeën in Groningen en Drenthe, die op de afschaffing van den accijns op den turf aandringen; 8°. van ingezetenen te Utrecht, die de tusschenkomst der Kamer inroepen, tegen de handeling van een notaris; 9°. van eigenaars eener glasbla-zerij te Leerdam, prov. Z. Holland, tegen eene vermindering der regten van invoer op de flesschen; 10°. van eenen wehouder en notaris te Kuilenburg, ten aanzien van de vrijstelling van art. 95, van het stedelijk reglement dier stad, ten opzichte der gelijktijdige vervulling van verschillende betrekkingen; 11°. van leerlooijers in Z. Holland, die ter gelegenheid der aanstaande behandeling van het tarief van regten op den in, uit en doorvoer, hunne belangen voordragen; 12°. van goud- en zilversmids te Schoonhoven, die nieuwe wettelijke verorde-ningen verlangen, wegens den waarborg der gouden en zilveren werken en 13°. van eenen ouderling der afgescheidene gemeente te Kampen, die de belangen der gereformeerde gemeente voorstaat. — Alle deze adressen worden aande daartoe bestemde commissie verzonden, die in eene der volgende zittingen deswege haar verslag zal doen.

De centrale afdeeling doet verslag nopens de ontwerpen van wet, houdende het tarief van salarissen en justitie-kosten, enz. in burgerlijke zaken. — Wordt besloten de beraadslagingen over die ontwerpen te houden op aanstaanden Maandag.

Eindelijk wordt er overgegaan tot het zamenstellen der afdeelingen over de loopende en volgende maand. Tot voorzitters en tweede voorzitters worden be-noemd, de heeren: 1ste afdeeling de *Man* en *van Nes*; 2de van den *Bosch* en *Backer*; 3de *Bruce* en *Verwey-Mejan*; 4de van *Rappard* en van *Goltstein*; en 5de *Luzac* en *Tromp*.

Daarna wordt de vergadering tot morgen ten 12 ure gescheiden; zullende er alsdan waarschijnlijk ontwerpen van financiële aard bij de Kamer inkomen.

— Het aan de Kamer aangeboden ontwerp, betreffende de regterlijke organi-satie, behelst onder anderen de volgende bepalingen:

„Art. 1. De provinciale gerechtshoven in Noord-Brabant, Gelderland, Zuid Holland, Noord-Holland, Zeeland, Utrecht, Vriesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg worden opgeheven.

„In derzelver plaats worden vijf provinciale hoven opgericht, waarvan de zetels gevestigd zijn te 's Hertogenbosch, Arnhem, 's Gravenhage, Amsterdam en Leeuwarden.

„Art. 2. Het regtsgebied van het provinciaal gerechtshof te 's Hertogenbosch strekt zich uit over de provincien Noord-Brabant en Limburg; dat van het hof te Arnhem over de provincien Gelderland en Overijssel; dat van het hof 's Gravenhage over de provincien Zuid-Holland en Zeeland; dat van het hof te Amsterdam over de provincien Noord-Holland en Utrecht; en dat van het hof te Leeuwarden over de provincien Vriesland, Groningen en Drenthe.

„Art. 3. De provinciale gerechtshoven zijn te zamen gesteld als volgt: die te 's Gravenhage en te Amsterdam ieder uit 1 president, 1 vice president, 9 raadsheeren, 1 procureur-generaal, 2 advocaten-generaal, 1 griffier en 2 substituut-griffiers, en die te 's Hertogenbosch, Arnhem en Leeuwarden ieder uit 1 president, 1 vice-president, 7 raadsheeren, 1 procureur-generaal, 1 advocaat-gene-raal, 1 griffier en 1 substituut-griffier.

„De bezoldiging dezer ambtenaren wordt geregeld volgens de tabelle, bij deze wet gevoegd.

„Art. 4. In het provinciaal gerechtshof te 's Hertogenbosch hebben zes leden

zitting, door den Koning te benoemen op de voordragt der Staten van Noord-Brabant, en drie op die der Staten van Limburg; in dat te Arnhem, zes op de voordragt der Staten van Gelderland, en drie op die der Staten van Overijssel; in dat te 's Gravenhage, acht op de voordragt der Staten van Zuid-Holland, en drie op die der Staten van Zeeland; in dat te Amsterdam, acht op de voordragt der Staten van Noord-Holland, en drie op die der Staten van Utrecht, en in dat te Leeuwarden, vier op de voordragt der Staten van Vriesland, drie op die der Staten van Groningen, en twee op die der Staten van Drenthe.

„Art. 5. Wanneer eene plaats van raadsheer openvalt, geschiedt de kennisgeving van het hof en het toezenden der aanbevelingslijst aan de Staten van die provincie, welke, overeenkomstig de bepaling van het voorgaande artikel, tot de voordragt geroepen zijn.

„Art. 6. De arrondissements-regtbanken gevestigd in het 6de arrondissement der provincie Zuid-Holland, in het 3de arrondissement der provincie Vriesland, en in het 3de arrondissement der provincie Groningen, worden opgeheven. [Brielle, Sneek en Appingadam]. Bij eene afzonderlijke wet zal worden bepaald, welke veranderingen de omtrek der arrondissements-regtbanken ondergaat in die provincien, waar eene derzelve ophoudt te bestaan.

„Art. 7. Bij de zamenstelling der nieuwe hoven heeft de Koning de directe aanstelling van derzelver leden. Zij worden gekozen uit ieder der thans bestaande hoven, volgens de verdeeling vastgesteld bij art. 4.

„Art. 8. De regterlijke ambtenaren, welke ten gevolge dezer regterlijke orga-nisatie buiten betrekking geraken, en bij de nieuwe provinciale gerechtshoven niet weder worden aangesteld, hebben aanspraak op een pensioen van twee derden hunner bezoldiging, ingeval zij den ouderdom van vijftig, of wel dien van veer-tig jaren hebben bereikt, en, in het laatste geval, vijftien jaren diensttijd heb-ben. Aan de overigen wordt de helft der bezoldiging als wachtgeld toegekend.

„Art. 13. Het tijdstip waarop de tegenwoordige wet aanvangt te werken, wordt door den Koning vastgesteld.

„Art. 14. De wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie, bene-vens alle daarmede in verband staande wetten en wettelijke verordeningen, blij-ven in stand, voor zoo verre zij niet in strijd zijn met deze wet.

De jaarwedden van van het personeel der prov. gerechtshoven worden voorge-steld als volgt: bij de hoven te 's Gravenhage en Amsterdam: president f 4000; vice president f 3500; raadsheer f 3000; proc. gen. f 4000; adv. gen. f 3000; griffier f 2400; subst. griffier f 1500; — te 's Hertogenbosch, Arnhem en Leeuwarden: pres. f 3300; vice pres. f 2800; raadsheer f 2200; proc. gen. f 3300; adv. gen. f 2200; griffier f 1800; subst. griffier f 1000.

MEMORIE VAN TOELICHTING op het ontwerp van wet, houdende nadere bepalingen omtrent de Regterlijke Organisatie.

Reeds sedert eenigen tijd heeft de tegenwoordige Inrigting van het regtswezen bij de Regering een onderwerp van veelvuldige overweging uitgemaakt. Zij vrees-de dat, vooral in vervolg van tijd, het aanwezen van een elftal provinciale ge-regtshoven in een rijk van eenen omvang en eene bevolking als dat der Nederlanden, nadeelig zoude kunnen zijn voor de regtswetenschap en tevens voor eene goede regtsbedeeling, terwijl, naar haar oordeel, eene vermindering van dat getal niet alleen dit bezwaar zoude wegnemen, maar bovendien bevorderlijk zoude zijn voor de achtbaarheid der regterlijke waardigheid, en tot aanzienlijke vereenvoudiging en bezuiniging zoude leiden.

Hoe wenschelijk echter haar eene vermindering mogt toeschijnen, zoo ontvelns-de zij zich de moeilijkheid niet, welke er in zoude gelegen zijn om tot dezelve te geraken, vooral daar de tegenwoordige orde van zaken, door een bijna vijf-jarig bestaan, zekere mate van vastheid had verkregen.

Intusschen ontving de Regering het voorloopig verslag der Centrale Afdeeling op de tweejarige staatsbegroting over de jaren 1844 en 1845, en ontwaarde daar-uit, dat door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, behalve op bezuinigen omtrent andere aangelegenheden, ook op bezuiniging betrekkelijk de Inrigting van het regtswezen werd aangedrongen, als welke geacht werd op eenen te kostbaren voet geschoeid en voor aanzienlijke vereenvoudiging vatbaar te zijn.

Dit verlangen der Kamer steunde op goede gronden; de Regering, die met op-lettendheid het getal criminele, correctionele en civile vonnissen, dat bij ieder hof gewezen is geworden, heeft nagegaan, is ook daardoor in de gelegenheid, het verkeerde der bestaande regterlijke organisatie nader te staven; en het is daarom, dat zij met het ontwerpen van de thans aangeboden wet aan den uit-gedrukten wensch, zoo spoedig als de omstandigheden dit slechts eenigzins toe-lieten, getracht heeft te voldoen.

De Regering heeft zich in de eerste plaats de vraag voorgesteld: tot welk getal de hoven zouden kunnen verminderd worden?

Art. 180 der grondwet schijnt, ook dan wanneer men alleen den Hollandschen tekst raadpleegt, uit een regtskundig oogpunt, voor geene tweeledige uitlegging vatbaar te zijn. Van regel en uitzondering op regel is in dat artikel minder spraak. De bepaling der grondwet, volgens den Hollandschen tekst, brengt duidelijk mede:

In de eerste plaats, dat in iedere provincie een hof zou zijn;
In de tweede plaats, dat echter aan den gewonen wetgever de vrijheid gelaten wordt, om te bepalen, dat er een hof over meer dan eene provincie zou worden gesteld.

Het moge dus eene waarheid zijn, dat de vervaardigers der grondwet het als wenschelijk beschouwd hebben, dat in iedere provincie een hof gevestigd zou kunnen zijn; maar het is tevens zeker waar, dat zij, inziende dat de omstandig-heden der vervulling van dien wensch onmogelijk of onraadzaam konden doen zijn, wisselijk begrepen hebben ten dezen opzichte de toekomst van het vaderland niet aan banden te mogen leggen, en dien ten gevolge aan den gewonen wetgever de bevoegdheid hebben toegekend, eene andere bepaling daaromtrent te maken. Art. 180 neemt daarom uitdrukkelijk aan, dat de wet een hof mag stellen over meer dan ééne provincie; zoo dit bij de wet niet gedaan is, bepaalt het artikel dat elke provincie een hof heeft.

De Fransche tekst der grondwet van 1815 heeft dan ook zeer wel kunnen zeggen: „Il y a une cour de justice pour une ou plusieurs provinces,” en de bewoordingen, gebezigt door de commissie dier grondwet, in hare voordragt aan den Koning, in dato 13 Julij van dat jaar, bevestigt dit nog nader.

In verband daarmede is, bij art. 183 van de grondwet, aan de wet overgela-ten de regeling niet alleen van de zamenstelling en magt, maar ook van de be-naming en van het regtsgebied der provinciale hoven.

De Regering heeft zich in de tweede plaats de vraag voorgesteld, tot welk getal de hoven behoorden te worden verminderd? of men een getal van drie, van vier of van vijf zoude voordragen?

In het belang der regtswetenschap had zij gaarne dat getal op drie bepaald gezien, doch onderscheidene redenen hebben haar doen besluiten om het op vijf te brengen.

Vooreerst zag zij in, dat een getal van vijf hoven meerdere bezuiniging en vereenvoudiging zoude stellen, dan een van drie of vier zoude opleveren.

Het valt toch niet te ontkennen, dat de plaatselijke gesteldheid van ons land al zeer ongunstig is voor eene aanzienlijke ineen-smelting van hoven, en dat in-dien men beneden het getal van vijf wilde gaan, men, uit aanmerking der cri-minele zaken en correctionele appellen, bovendien eenige criminele regtbanken zoude moeten oprigten, terwijl men het personeel der hoven zoude moeten ver-meerderden, vermits de civile appellen (welk thans onder elf verdeeld zijn) alsdan slechts door drie zouden behandeld worden.

Verder gaf ook de ligging en bevolking der onderscheidene provincien een getal van vijf als het geschiktste aan de hand.

Wanneer men toch den staat der bevolking, van wege de Regering in 1841 uitgegeven, raadpleegt, dan zal men bevinden, dat op 1° Januarij 1840 de be-volking der provincie Noord-Brabant bedroeg . . . . . 378,437 zielen, die van Limburg . . . . . 196,719 „

die van Gelderland . . . . . 345,762 „
die van Overijssel . . . . . 197,694 „

dus te zamen 543,456 „

die van Zuid-Holland	596,000	"
die van Noord-Holland	151,358	"
dus te zamen	677,378	"
die van Utrecht	443,334	"
die van Vriesland	175,651	"
die van Groningen	72,484	"
die van Drenthe		"
dus te zamen	588,466	"
	227,859	"
	175,651	"
	72,484	"
dus te zamen	475,994	"

Geat men voorts het aantal arresten na, die door de onderscheidene gerechts-hoven in strafzaken, welke voor verre weg de meeste werkzaamheden der hoven uitmaken, zijn geweest, dan zal men nagenoeg dezelfde verhouding vinden als bij de bevolking.

Het gemiddelde getal toch der door het hof van Noord-Brabant gedurende de laatste vier jaren in strafzaken gewezen arresten bedraagt 116; dat van Gelderland insgelijks 116; dat van Overijssel 63; dat van Zuid-Holland, vroeger Holland 217; dat van Zeeland 78; dat van Noord-Holland, vroeger Criminele regtbank 245; dat van Utrecht 105; dat van Vriesland 70; dat van Groningen 80, en dat van Drenthe 34; terwijl het hof van Limburg in het vorige jaar 64 arresten in strafzaken heeft uitgesproken, zoodat het gemiddeld getal der door de gezamenlijke hoven van Noord-Brabant en Limburg behandelde strafzaken 180, dat van Gelderland en Overijssel 179, dat van Zuid-Holland en Zeeland 295, dat van Noord-Holland en Utrecht 350, en dat van Vriesland, Groningen en Drenthe 184 bedraagt.

Uit dit een en ander ziet men derhalve, dat het getal van vijf zich van alle zijden het meeste aanbeveelt, en dat met hetzelfde de werkzaamheden der hoven meer gelijkelijk worden verdeeld, dan tot nu toe heeft plaats gehad.

De Regering acht dit aangevoerde genoegzaam tot toelichting van art. 1 en 2 van het ontwerp.

Ten opzichte van art. 3 merkt zij op, dat, naar haar inzlen, het voorgestelde personeel voor de hoven te 's Hertogenbosch, Arnhem en Leeuwarden allezins voldoende kan worden geacht; en dat het alleen twijfelachtig zoude kunnen zijn, of hetzelfde voor die van Zuid-Holland en Noord-Holland, door de bijvoeging van Zeeland en Utrecht, toereikend is te beschouwen, daar thans reeds bij die beide hoven, wegens gebrek aan ziddagen, over het niet spoedig afdoen van zaken geklaagd wordt.

Hierin zal echter veel kunnen worden te gemoet gekomen, wanneer het ade lid van art. 18 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie stiptelijk wordt nageleefd, en voorts nu en dan wordt gebruik gemaakt van de bepaling van art. 29 van het reglement no. 1, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 14 September 1838 (Staatsblad no. 36).

Ten gevolge der vereeniging van twee of drie provincien onder één hof, behoorden er bepalingen te worden vastgesteld ten opzichte van het doen der voordragt door de Staten der provincie.

Art. 4 strekt om daarin te voorzien, terwijl art. 5 als een gevolg daarvan noodig was, om art. 63 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie daarmee in overeenstemming te brengen.

De gronden welke voor de opheffing der in art. 6 vermelde regtbanken pleiten, bestaan, vooreerst, in het gering aantal zaken, welke zij te behandelen hebben.

Het gemiddeld getal toch der correctionnele vonnissen van de regtbank te Sneek bedraagt jaarlijks 79, van burgerlijke zaken op de rol gebragt 56, dus gezamenlijk 135; dat der correctionnele vonnissen van de regtbank te Appingadam 58, van burgerlijke zaken op de rol gebragt 76, dus gezamenlijk 134; en dat der correctionnele vonnissen van de regtbank te Brielle 75, van burgerlijke zaken op de rol gebragt 80, dus gezamenlijk 95.

Ten tweede in de geringe bevolking der arrondissementen, waarover derzelver rechtsgebied zich uitstrekt. Immers volgens meergenoemden staat der bevolking, van wege de Regering uitgegeven, bedraagt de bevolking van het arrondissement Sneek slechts 49,912, die van Appingadam 47,708 en die van Brielle 38,287 zielen.

Ten derde in het weinig bezwarende, hetwelk er voor de arrondissementen regtbanken in dezelfde provincie gelegen is, om, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk, met derzelver werkzaamheden te worden belast. Want wanneer dezelfde indeeling mogt worden opgevolgd, welke bij de wetten van 22 December 1828 is aangenomen geworden, dan zouden twee kantons van het arrondissement Sneek gevoegd worden bij dat van Heerenveen, en de beide overigen bij dat van Leeuwarden, het arrondissement Appingadam bij dat van Groningen, het eene kanton van het arrondissement Brielle bij dat van Dordrecht, en het andere bij dat van Rotterdam, hergeen gevoegelijk zoude kunnen plaats hebben, daar de arrondissementen-regtbank te Heerenveen slechts een gemiddeld getal van 84 correctionnele vonnissen in het jaar heeft; die te Leeuwarden, hoewel een getal van 214 hebbende, echter grooter personeel bezit; die te Groningen jaarlijks eengemiddeld getal van 123 correctionnele vonnissen wijst, en bovendien, even als die te Leeuwarden, grooter personeel heeft; het gemiddeld getal der correctionnele vonnissen der regtbank te Dordrecht jaarlijks 118 bedraagt; terwijl de regtbank te Rotterdam, hoewel jaarlijks een gemiddeld getal van 285 correctionnele vonnissen hebbende, uit een vrij aanzienlijk personeel is zamengesteld.

Wanneer men deze gronden in aanmerking neemt, dan ziet de Regering niet in, waarom men, vooral bij den zoo sterk uitgedrukten wensch tot bezuiniging, niet zoude terugkomen op hetgeen eenmaal in vroegere jaren bij de wet was vastgesteld geworden.

Het 1ste lid van art. 7 huldigt een vast aangenomen beginsel, hetwelk ten allen tijde is opgevolgd geworden, namelijk, dat, bij de samenstelling van het een of ander collegie, het Hoofd van den Staat de ambtenaren directelijk benoemt, waarvan de voordragt gewoonlijk aan anderen is toegekend.

Die bepaling wordt bovendien geregtvaardigd, wanneer men dezelve in verband beschouwt met art. 180 der grondwet, volgens hetwelk aan de provinciale Staten is toegekend het maken, bij eene voorgevallene vacature, eener nominatie van drie personen, ter aanbieding aan den Koning, om daaruit eene keuze te doen; want daar er bij de onderwerpelijke verandering in de regterlijke organisatie geene vacature zoude zijn, en de kennisgeving van zoodanige vacature, volgens art. 63 van de wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie, door de opheffen provinciale hoven aan de provinciale Staten niet zoude kunnen gedaan, noch de lijst van aanbeveling ingezonden worden, zoo is er geene mogelijkheid, om de bepaling van art. 180 der grondwet op dit stuk toe te passen, en kan er mitsdien geen ander gezag, dan dat des Konings, bevoegd zijn om die benoeming te doen.

De Regering heeft intusschen geene zwaarigheid gemaakt, om bij de wet te doen bepalen, dat, bij de samenstelling der nieuwe hoven, de keuze zoude moeten vallen alleen op de aftredende leden bij de thans bestaande, en zulks te minder, omdat zij van zelve uit eigene beweging den voorgestelden weg zouden hebben ingeslagen en moeten hebben inslaan, ten einde aan het doel van bezuiniging te kunnen beantwoorden.

Met betrekking tot art. 8 moet de Regering opmerken, dat de regterlijke ambtenaren bij de hoven, wel is waar, volgens de grondwet, voor hun leven zijn aangesteld, doch dat de aan hen te verleenen bezoldiging bij de wet is geregeld, en dat, even als bij eene latere wet derzelver bezoldiging kan worden verminderd, zoo ook bij de opheffing der regterlijke collegien waarbij zij fungeren, aan hen zoodanig pensioen of wachtgeld kan worden toegekend, als in billijkheid zal bevonden worden te behooren.

De reden waarom men bij dit artikel, ook aan diegenen welke den ouderdom van vijftig jaren hebben bereikt, doch, minder dan vijftien jaren diensttijd hebbende, een pensioen heeft toegekend, is hierin gelegen, dat bij de invoering der regterlijke organisatie, als ook later, bij onderscheidene hoven, mannen van kunde en ondervinding tot ambtenaren bij dezelve zijn aangesteld geworden, welke hun geheel leven in de practijk hadden doorgebracht, en toen, met verlaten van eene dikwerf talrijke clientele, de aangeboden regterlijke waardigheid hebben aangenomen.

Het kwam der Regering wel twijfelachtig voor, of de bepaling van art. 9 wel volstrekt noodzakelijk was, daar de bezwaren, welke men met dezelve heeft willen voorkomen, door de jurisprudentie behooren te worden geëffend, en eene dergelijke bepaling noch bij de invoering der Fransche wetgeving hier te lande, noch bij de Nederlandsche wetgeving, is noodig geacht.

Zij heeft het echter in dit bijzonder geval voorzigtig en doelmatig geoordeeld een algemeen beginsel bij de wet vast te stellen, waardoor bij de toekomstige toepassing der wetten, evenzeer als bij het ontstaan van transitieire kwestien, alle moeilijkheden worden voorgekomen.

Bij de artikelen 10 en 11 heeft men de voorschriften gevolgd van art. 54 en 55 der wet van den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving, alleen met wijziging van eenige woorden, waarvoor men andere heeft in de plaats gesteld, meer overeenkomstig met de voorschriften van het Wetboek van Burgerlijke Regtsverordening.

Na de mededeeling dezer gronden van toelichting, vermeent de Regering nog kortelĳk de geldelijke voordeelen te moeten opgeven, welke de voorgestelde organisatie zal te weeg brengen.

Door de oprigting van vijf provinciale hoven, worden de kosten der regtscollegien op eene som van f 189,200 gebragt, zoodat, met eene vermindering van f 31,350 op de kosten der arrondissementen-regtbanken, het beloop der jaarlijksche kosten voor de bezoldigingen der verschillende regtscollegien eene som van f 898,950 zal uitmaken; hetgeen derhalve eene jaarlijkse besparing van

f 210,750 oplevert, vermits het personeel der regterlijke ambtenaren den lands tegenwoordig jaarlijks aan bezoldigingen eene som van f 1,103,100 kost.

Deze besparing verminderd echter in de eerste jaren met hetgeen voor pensioenen en wachtgeld aan de aftredende regterlijke ambtenaren verschuldigd wordt.

De Regering meent hier nog bij te moeten voegen, dat dit cijfer van bezuiniging nog allengskens met eenige duizenden gulden zal kunnen worden verhoogd, indien voortaan bij eenige arrondissementen-regtbanken in de hoofdplaatsen van provincien, waar het getal regters thans vijf bedraagt, dat getal op vier worde gebragt, doch waaromtrent de Regering bij deze wet geene voorzening heeft noodig geacht, omdat haar bij de wet op de regterlijke organisatie de bevoegdheid is gegeven, om de vijfde regters-plaats bij die regtbanken niet te vervullen.

Wel is waar zal het bedrag der justitie-kosten door de voorgestelde organisatie eene verhooging ondergaan; doch behalve dat deze jaarlijks, volgens de berekeningen deswege gemaakt, de thans gesaamde som niet zoo aanmerkelijk zal te boven gaan, als bij eene oppervlakkige beschouwing zoude schijnen het geval te kunnen zijn, zoo zijn er ook nog andere geldelijke voordeelen, welke uit die voorgestelde organisatie zullen voortvloeien.

Zoodanige bezuinigingen vloeijen van verschillende zijden voort uit iedere vereenvoudiging en kunnen voor het oogenblik niet alle opgesomd worden.

Op eenige daarvan echter is het van belang reeds nu de aandacht te vestigen. Zoo zullen, bij voorbeeld, jaarlijks de gelden, welke tegenwoordig voor de bezoldiging der deurwaarders bij de hoven worden betaald, voor de helft worden uitgespaard; zoo zal de belangrijke som van f 70,000, door het Rijk te dragen in de kosten tot vestiging van een huis van burgerlijke en militaire verzekering te Utrecht, niet behoeven te worden besteed; zoo zullen de sommen worden uitgewonnen, welke anders zouden moeten worden te koste gelegd aan de huizen van arrest te Sneek, Appingadam en Brielle; terwijl voorts nog meerdere kosten, hetzij door het Rijk, hetzij door de onderscheidene provincien te dragen, zullen worden uitgespaard, zoo als, onder anderen, reeds nu dadelijk door de provincie Groningen de kosten tot aanbouw van een geheel nieuw lokaal voor de arrondissementen regtbank te Appingadam gevorderd, bij de aanneming van deze wet zullen kunnen worden vermeden.

Ter geruststelling van diegenen, welke van oordeel mogten zijn, dat er op deze wijze eene te groote bezuiniging in het regtswezen in ons vaderland wordt ingevoerd, moge de herinnering strekken aan hetgeen dit regtswezen volgens de organisatie van 1811 kostte.

Die organisatie, wanneer men daarbij de na 1813 betaalde toelagen voegt, bragt met zich eene jaarlijkse uitgave van f 752,807,65, dus f 350,292,35 minder dan de met 1838 ingevoerde regterlijke organisatie. De kosten daarvan waren nog altijd verre beneden het cijfer van die, welke bij de aanneming van deze wet door het personeel der regterlijke magt zullen worden veroorzaakt.

— Wijders is aan de leden der Kamer rondgeleed een gewijzigd ontwerp van wet nopens de uitbreiding van het regt van successie.

Bij dit ontwerp wordt, onder anderen, voorgesteld de heffing van een regt van successie, wanneer in eigendom geërfd of verkregen wordt door kinderen of hunne afstammelingen, van ouders, grootouders of verdere bloedverwanten in de opgaande lijn, een ten honderd voor datgene, wat hun *ab intestato* is of zou zijn aangekomen, en vier ten honderd voor hetgene hetwelk zij meerder verkrijgen. Dit regt van een pc. zal, in de gemelde gevallen, tot 14 pc. verhoogd worden, bij alden de waarde van het door elken verkrijger geërfde meer dan f 25,000 bedraagt, en tot 2 pc., wanneer dezelve meer bedraagt dan f 50,000.

Voor het door ouders en groot-ouders van kinderen en verdere afstammelingen *ab intestato* aankomende, wordt voorgedragen een regt van vier pc., en voor hetgeen zij meerder verkrijgen, van 6 pc.; — voor het door broeders en zusters van broeders of zusters geërfd wordende *ab intestato* zes pc., en voor het meerdere 10 pc; met bepaling echter, dat dit regt van 6 pc. slechts 4 pc. zal bedragen, wanneer het door den broeder of de zuster geërfde niet meerder dan f 25,000 bedraagt.

Voor het door neef of nicht, naneef en nanicht, van oom enz., of omgekeerd, geërfd wordende, wordt een regt van 8 pc. voor hetgeen *ab intestato*, en van 10 pc. voor het meerdere, voorgesteld; met bepaling dat dit regt van 8 pc. maar 6 pc. zal bedragen, wanneer het verkregene niet meer dan f 25,000 bedraagt.

Voor alle andere verwante of niet verwante personen wordt een regt van 10 pc. voorgesteld.

Voorts bepaalt het ontwerp, dat vreemde fondsen en buitenl. effecten, voor de berekening van het regt van successie, zullen verhoogd worden met de helft van derzelver aan te geven waarde.

Van het regt van successie wordt bij het ontwerp vrijgesteld, onder anderen, de waarde van het geërfde door een bloedverwant in de nederdalende of opgaande lijn, of door den eenen echtgenoot van den anderen, wanneer dezelve, na aftrek van lasten en schulden, niet meer bedraagt dan f 2000.

Alle memorien van aangifte voor het regt van successie zullen voortaan, volgens het ontwerp, aan beëdiging onderworpen zijn.

AMSTERDAM, den 8 Augustus. De Fransche post van heden berigt ons eene belangrijke tijding. *Espartaco* heeft Spanje verlaten en zich te Cadix ingescheept. Dit vertrek maakt een einde aan den burgerkrijg in het schiereiland; en in dit opzigt is de tijding daarvan verblijdend. Te bejammeren is het, ook in het belang van *Espartaco's* roem, dat hij niet vroeger tot dit besluit is gekomen, en dat de laatste oogenblikken, door hem op Spaanschen bodem doorgebracht, besteed zijn geworden aan de barbaarsche vernieling van Andalusiens schoone hoofdplaats.

— Heden had alhier plaats de zes en twintigste gewone jaarlijksche vergadering van Boekhandelaren, uitmakende de vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels. Uit het bij die gelegenheid uitgebragt verslag der verrigtingen van het bestuur bleek, dat die vereeniging ook in het afgeloopen jaar had mogen slagen in het minnelijk en buiten regte beslechten van tusschen Boekhandelaren ontstane oneenigheden en kwestien, en alzoo op nieuw doelmatig werkzaam was geweest. Bij de ter dier gelegenheid gehoudene deliberatien viel het even zeer in het oog, dat deze vereeniging, welke meest alle solide Boekhandelaren des rijks onder hare leden telt, overtuigd van het gewigt en van den invloed des boekhandels, zich krachtig beijvert, om, aan de eene zijde, alles wat naar kwade trouw zweemt, uit haren boezem te verbannen, aan de andere zijde, werkzaam te zijn ter bevordering van alles wat goed en edel is, en ter wering van zoodanige lettervruchten, die door onzedelijke, losbandige of oproerige strekking de Nederlandsche drukpers zouden ontoreen. Dezelfde goede geest, die zichtbaar was bij de deliberatien, zat ook vóór bij den vriendschappelĳken maaltijd, waarmede deze vergadering werd besloten, en waar gepaste ernst en betamelijke boert zich vereenigden om de aanzittenden, uit verschillende oorden des lands opgekomen, in broederlijke eensgezindheid vrolijk te zamen te doen zijn. Mogt eenmaal het belangrijk doel, dat deze vereeniging zich voorstelt, mogten hare welgemeende pogingen, om den Nederlandschen boekhandel uit deszelfs kwijnenden toestand op te heffen, ondersteund worden door de uitvaardiging van lang vergeefs gewenschte wettelijke bepalingen, en het voorbeeld, door Nederlandsche boekhandelaren gegeven, ter bevordering van gemeenschappelijke samenwerking en broederlijke eensgezindheid tusschen uitoefenaren van hetzelfde bedrijf, ook in andere vakken van handel en nijverheid gewenschte navolging vinden.

LEEWARDEN, den 10 Augustus. Vergadering der Staten van Vriesland.

Zitting van Dingsdag den 8 Augustus.

Tegenwoordig behalve den heer Voorzitter, 46 leden, zijnde de heeren; Baron van Asbeck, Jr. Engelen, Jr. O. R. van Andringa de Kempenaer, Jr. W. H. Lijcklama à Nijeholt, Graaf van Limburg Stirum, Jr. van Cammingha, Sixma Baron van Heemstra, S. Baron van Heemstra, van Burmania Baron Rengers, Jr. A. J. van Sminia, Jr. H. B. van Sminia, Baron van Harinxma thoe Slooten, Jr. T. v. A. de Kempenaer, Jr. J. A. Lijcklama à Nijeholt, Baron thoe Schwartzenberg en Hohenlandsberg, Jr. de Blocq van Haersma van Sminia, D. J. V. Baron van Sijtzama, C. Albarde, Looisma, Meijer, P. Mulier, Troste, van Boelens, Salverda, van Slooten, van Wageningen, van der Weide, Hane-kuijk, Jongsma, Stinstra, Wouters, van Heloma, B. A. van Hijcklama, de B. van Scheltinga, van Teijens, Adema, B. Albarde, J. Albarde, G. N. Mulier, de Blocq van Haersma de With, Binkes, Buma, Dorhout, Avenhorn van Nauta, van Welderen Baron Rengers en Wassenaar.

De Notulen van het verhandelde in de zitting van den 3 Augustus 11. worden gelezen en goedgekeurd.

Na des wegens door de Commissie uitgebragt rapport en verdere beraadslaging, is besloten: het Schuilenburger Vallaat provisioneel te laten, in deszelfs tegenwoordigen staat; doch hetzelfde genoegzamen tijd open te houden, om daarvan de uitwerking te ondervinden en te kunnen beoordeelen.

Voorts is genoord het rapport der commissie op point 11, betrekkelijk het doen aanbrengen, op kosten der Provincie van verbeteringen ter bevordering van de afstroming naar de Nieuwezijlen, aan het oud deel, de Murk, de Woudvaart, en de Juckemavaart, bij gelegenheid van de slatting dier kanalen, door de onderhoudsplichtigen in den jare 1844.

En is, na deliberatie, tot die verbeteringen besloten, waarvoor alzoo de noodige fondsen op de Begrooting voor het jaar 1844 zullen worden aangebragt.

Hierna is de zitting opgeheven, en geadjourné tot morgen voormiddag tien uren.

— De Maatschappij van Nijverheid te Haarlem, heeft in hare algemeene vergadering, op den 18, 19 en 20 Juli 11., omtrent de ingekomene modellen, Werk-tuigen en Verhandelingen, verslag gedaan, bij welke oprelling loffelijke melding wordt gemaakt van eenen nieuwen wevers-tempel ingezonden door den heer F. J.

De **ROTER** te Sneek, den 8 Augustus 1843: f 17,50 a f 19,00.
KAAS f 14,00 a f 19,00.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het **FRIESCH GENOOTSCHAP** van
Proefondervindelijke Landbouw.
SNEEK, Dingsdag den 8 Augustus 1843: f 28,50.

GYMNASIUM TE LEEUWARDEN.

Ieder, die wensch tot de bijwoning der Lessen te worden toegelaten, wordt uitgenoodigd ten dien einde zich in persoon aan te melden aan het Schoolgebouw op Maandag den 14 Augustus 1843, des namiddags ten één ure.
De nieuwe Cursus zal geopend worden op Woensdag den 16 dezer, des morgens ten 9 ure.

De Rector,
J. C. G. BOOT.

DE FAKULTEIT DER BESPIEGELLENDE WIJSBEGEERTE EN LETTEREN VAN DE UNIVERSITEIT te GRONINGEN, verwittigt door deze de belanghebbenden, dat het Examen van diegenen, welke hetzelfde, ingevolge art. 150 van het Koninklijk besluit van den 2 Augustus 1815, no. 13, voor genoemde Fakulteit moeten afleggen, alvorens bij den Rector-Magnificus der Universiteit te kunnen worden ingeschreven, op Dingsdag den 5 September 1843, des voormiddags ten 9 ure en vervolgens, zal worden afgenomen in de Senaatskamer der Hoogeschool; weshalve dezelve worden aangemaand, om op den bepaalden dag, des voormiddags ten 9 ure precies, voor de Fakulteit ten gezegden einde in de Senaatskamer opgemeld te verschijnen.

G. J. MEIJER,
Pro-Deken.

STADS- OF PRINSENTUIN.

Op heden Vrijdag den 11 Augustus: GROOT MUZIK, fraaije ILLUMINATIE en schitterend KUNST-VUURWERK, volgens Programma, ter vervanging van het uitgestelde op Maandag den 24 Julij II. Aanvang na afloop der Harddraverij, Illuminatie des avonds 9 ure en Vuurwerk des avonds 10 ure en kwart voor 11 ure. — Entrée f 0,60. Ingang alleen op het Perk.

* * Ondertrouwd:
Leeuwarden, J. M. GIETHOORN, van Amsterdam, en
den 28 Julij 1843. A. B. SIJBESMA.
Eenige kennisgeving.
* * Ondertrouwd:
Sneek, O. O. GORTER Fzn., van Leeuwarden, en
den 5 Augustus 1843. S. A. J. VAN WESEL.
Eenige kennisgeving.

* * Heden beviel van eene DOCHTER, MARGARETHA PETRONELLA JACOB A SURINGAR, geliefde Echtgenoot van
Rotterdam, den 5 Augustus 1843. S. DUNLOP, Jr.
* * Heden beviel zeer voorspoedig van eenen Zoon CATHARINA MARGARETHA HOSBACH, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 6 Augustus 1843. L. HARMENZON.
* * Heden verloor van eenen welgeschapen Zoon, C. P. LEENSMAN, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 7 Augustus 1843. T. GREIDANUS.
Eenige kennisgeving.
* * Mijn Vrouw beviel heden van eene DOCHTER.
Leeuwarden, den 8 Augustus 1843. R. BLOEMBERGEN SANTEE.
* * Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER SIEBRIGJE VAN DER MEULEN, geliefde Echtgenoot van
Bolsward, den 8 Augustus 1843. L. R. LANTINGA.
* * Heden verloor van eenen Zoon C. VAN DER MEULEN HEIJMANS, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 9 Augustus 1843. CORNs. J. FEDDES.

* * Heden overleed alhier, na eene langdurige sukkeling, onze veelgeliefde DOCHTER HILTJE, in den ouderdom van ruim twintig jaren; hare deugdzaamheid doet ons vertrouwen, dat hare standverwisseling zalig is, en is onze troost bij dit zoo smartelijk verlies.
Leeuwarden, K. FRANKEMA.
den 26 Julij 1843. A. FRANKEMA, geb. MOLLEMA.
* * Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het onverwachte overlijden van mijne tedergeliefde Echtgenoot HANTJE PIETERS HUITEMA, in den ouderdom van ruim 56 jaren, na eene genoegelijke Echtvereniging van 23 jaren.
Joure, den 27 Julij 1843. JAN W. TUIJNINGA.
De Affaire zal onder de firma van JAN W. TUIJNINGA & ZONN continuëeren.
* * Heden overleed in den ouderdom van bijna 52 jaren, onze waarde Moeder HIELKE TJIDSKES RIJPKEMA, Wed. van PIETER LODEWIJK ZWART, na voorzien te zijn van de Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk.
Deze strekke tot bijzondere en algemeene kennisgeving.

Heeg, T. P. ZWART.
den 29 Julij 1843. Mede uit aller naam.
* * Mijne geliefde Echtgenoot PETRONELLA GEERTUIDA HAMERSTER, werd mij heden, na eene korte doch hevige ziekte, in den ouderdom van ruim 40 jaren, door den dood ontrukkt. Uit eene gelukkige Echtverbinding van 17 jaren, laat zij mij eene DOCHTER na, die het gemis der dierbare Moeder smartelijk met mij gevoelt.
Leeuwarden, den 1 Augustus 1843. J. HABBEMA Bz.
Eenige kennisgeving.

* * Heden overleed alhier, na eene langdurige sukkeling, mijn veelgeliefde DOCHTER PIETJE VAN DER ZWAAN, in den ouderdom van 40 jaren en bijna 2 maanden. Haar deugdzaamheid doet ons vertrouwen, dat hare standverwisseling zalig is, en is mijn troost bij dit zoo smartelijk verlies.
Leeuwarden, CATHARINA JOHANNA ZANSTRA,
den 6 Augustus 1843. Wed. S. P. v. D. ZWAAN.
* * Onder het alwils bestuur van den Almachtigen, moest ik heden morgen, ruim negen uren, mijne dierbare Echtgenoot GRIETJE DJURRES VEENSTRA, na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van negen en veertig jaren en vier maanden, zien bezwijken. Ruim vier en twintig jaren was zij mijne waarde Gezellinne dezes levens, en droeg altijd het leed en verlies dat ons bij herbaling te beurt viel, met christelijke gelatenheid.
Akkum, den 5 Augustus 1843. EESGE K. DE GROOT.
Deze dient voor algemeene en bijzondere kennisgeving.
* * Heden overleed tot onze smart, ons jongste Kind ARJEN, ruim zes maanden oud.
Goengarijp, P. HOLKEMA.
den 8 Augustus 1843. D. HOLKEMA, geb. v. D. WIELEN.
* * Heden overleed zeer onverwacht, onze geliefde Vader LODEWIJK ANDREAS TJAARDS, in den ouderdom van ruim 76 jaren, vroeger Binnenvader in het Nieuwe Stads Weeshuis alhier.
Leeuwarden, C. M. TJAARDS.
den 9 Augustus 1843. M. TJAARDS.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 9 Augustus 1843.				Gebl.			
NEDERLAND.		Gebl.		RUSSLAND.		Gebl.	
Werk. Schuld 2½ pCt.	53	53½	53½	1798, 1816....	5 pCt.	107½	107½
Dito dito....	5	100	100½	1828, 1829....	5	106½	107
Domein-Loos.	5	99½	100½	1831, 1833....	5	98½	99
Amortis. Synd.	4½	93	93½	Dito bij Hope.	4	89½	90
Dito dito.....	3½			Dito bij Stiegl.	4	89½	89½
Handel-Maats.	4½	133½	134½	Inschr. in Assig.	6	71	71½
Dito 1837/39..	4½	101½	102½	Certif. van dito	6		
O. I. Leening	5	99½	99½	AMERIKA....	6		
Aand. Rijn Spoorw.	...			Dito.....	5		
Haarl. Meer...	5 pCt.			Bank-Actien.....			
SPANJE.		Gebl.		OOSTENRIJK.		Gebl.	
L.b. Ard. van 85/5 pCt.	184	184	184	Metaliek.....	5 pCt.		
Dito onbep. Stuk.	5	164	17	Dito.....	2½		
Dito.....	3	274	28	W.B. bij G. & Co	5	107	107½
Ardoins Coupon	....	194	194	BRAZILIE.		Gebl.	
PORTUGAL, te Londen.	4½	424	424½	Obl. te Lond.	5 pCt.	77	77½
Spanje Passie	4½	154	154	Inschr. van dit	6		
fl. 500, 1644, 1644; Braz.	200, 744, 744, 75; Peru	11, 4, 4;					
Mexic. 33, 4; Uitgest. dito	91, 4; Venezuela	33, 4, 4;					
Integralen zijn heden gevraagd geweest en waren williger in koers; 5 pCt. Werk. Schuld en Loos. O. I. Bezitt. mede een weinig aangenamer; 4½ pCt. Syndicaat prijshoudend; Handelsmaatschappij was met eenigen handel merklijk hooger.							
Spaansche fondsen waren meerder aangeboden en zijn nger in koers geweest. Compagnie iets williger; Portugal met eenigen handel hooger, alsmede Peru; Mexico was vaster in prijs; Braziliën was gevraagd en 1 pCt. beter; in de overige fondsen was geen verandering.							

De **ROTER** te Sneek, den 8 Augustus 1843: f 17,50 a f 19,00.
KAAS f 14,00 a f 19,00.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het **FRIESCH GENOOTSCHAP** van
Proefondervindelijke Landbouw.
SNEEK, Dingsdag den 8 Augustus 1843: f 28,50.

AANBESTEDING.

Op Zaterdag den 19 Augustus 1843, des voormiddags ten elf ure, zal onder nadere goedkeuring in de Herberg te Menaldum worden aanbesteed de **WEDER OPBOUW** van den **TOREN** te **Boxum**.
Het Bestek hiertoe betrekkelijk zal van af den 11 dezer maand ter lezing liggen in de School te Boxum, terwijl inlichtingen te bekomen zijn bij den Mr. Timmerman **BOONSTRA**, te Menaldum.
Menaldum, den 9 Augustus 1843.

Grietman en Assessoren van Menaldumadeel,
G. F. BR. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG.
Ter ordonnantie van deszelve,
G. W. C. D. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN OOSTDONGERADEEL, noodigen bij deze uit **ONDERWIJZERS** van ten minsten den 3den Rang, welke negen zijn te dingen naar den vakanten Onderwijzerspost te Nijkerk, om zich tot dat einde schriftelijk en vrachtwijl aan te melden ter Secretarie van voorschreven Grietman te Metslawier vóór den 24 Augustus 1843, onder overlegging van de gevorderde Bewijsstukken, terwijl het vergelijkend Examen zal plaats hebben op Donderdag den 21 September 1843, des voormiddags negen ure, in het Grietmanhuis te Metslawier.

De Voordeelen aan dezen Post verbonden, waarbij tevens moet worden waargenomen het Koster- en Voorzangersambt, bestaan in:

- 1°. Vrije Woning.
- 2°. Een Tractement van f 200 uit de Kerkebeurs en f 100 uit de Grietmankas.
- 3°. De Schoolgelden van 80 à 100 Leerlingen, bedragende voor ieder Leerling per ½ jaar 35 à 55 Cents.

Wordende nog ter kennis van de Sollicitanten gebragt, dat onder de verelichten verlangd wordt de bekwaamheid om de Kerkdienst op het Orgel te kunnen waarnemen.

Metslawier, Grietman en Assessoren voornoemd,
den 7 Augustus 1843. S. VAN HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van deszelve,
F. WITTEVEEN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, maken bekend, dat de gewone jaarlijksche **WILDEMARKT**, dit jaar invalt op Donderdag en Vrijdag den 17 en 18 Augustus, dat van wege het Bestuur, op laatstgemelden dag, op de Wildemarkt zal worden Verharddraafd, indien een genoegzaam aantal Paarden (minstens zes) wordt aangeboden: Een Prijs van zes Gouden **TIENGULDENSTUKKEN**, vrij te vereeren aan den Eigenaar van het snelstdravend Paard; dat de Paarden zullen moeten zijn tot genoegen der Keurmeesters; dat dezelve Paarden geen Goud of Zilver onder den man zullen mogen hebben gewonnen, ten zij zulks geschied zij beneden driejarigen ouderdom, en dat de aangave der Paarden zal moeten geschieden op het Grietmanhuis te Balk, des morgens van genoemden dag ten 11 ure, de Keuring der Paarden ten 12 ure, en onmiddellijk daarna de Loting, terwijl de Draverij des namiddags ten 2 ure zal aanvangen.

Voorts dat de Standplaatsen voor de Kramen, Stallen enz. den belanghebbenden, van wege het Bestuur zullen worden aangewezen.

Balk, Grietman en Assessoren voornoemd,
den 7 Augustus 1843. G. R. G. v. SWINDEREN.
Ter ordonnantie van deszelve,
W. J. HEMSING.

De Floreenpligtigen van de Hervormde Godsdienst worden opgeroepen, om op Donderdag den één en dertigsten Augustus 1843, ten tien ure voormiddag, te verschijnen in de Kerk te Pæsens, om in persoon, of bij behoorlijke volmagt, te stemmen eenen **PREDIKANT**, in de Hervormde Gemeente van Pæsens, en zulks volgens het bestaande Reglement.

In naam des Kerkeraads van de voornoemde Gemeente,
S. VAN KLEFFENS, Consulent.

De Notarissen **C. W. SEMLER**, te Leeuwarden en **M. GOSLINGS**, te Harlingen, zullen, door het Ministerie van laatstgemelden op Woensdagen den 30 Augustus 1843, in het Heeren Logement van **D. Minnema** aldaar, provisioneel en den 13 September daaraanvolgende, ten huize van den Logementhouder **Crop**, in het Hof van Holland aldaar, finaal telkens des avonds ten 7 ure, publiek bij strijk- en verhooggeld, verkoopen, en wel de beide eerste percelen met het rest van samenvoeging:

1. Een zeer bekant en welgelegen **TIGCHELWERK**, bestaande uit: een hecht en sterk gebouwen Steenoven en daarmede verbonden Turfschuur, Loodsen, Veinhuus, eene groote Steenplak enz. enz., met eene vrije Opvaart, mitsgaders eene **TASSCHERSWONING** en verdere **AANHOORIGHEDEN**, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Trekvaart bij de stad Harlingen onder het behoor van den dorpe Midlum, bekend in het Kadaster gemeente Ried, sectie C, no. 173, 174, 175 en 178.
2. Eene daarnaast staande **HEEREN HUIZINGE**, waarin beneden drie ruime net en welbepaalde en behangen Woonkamers, Keuken, Mangelkamer en Kelder, boven eene propere Logeerkamer, ruime Zolders en aan den Westkant eene Pleisiertuin met Heesters en verder Plantsoen.
3. Eene **MOESTUIN**, gelegen ten Oosten van de Tasscherswoning aan de Trekvaart aldaar C, no. 178.
4. Een **HUIS** en **ERF**, op Koningsbuurt bij Harlingen onder Midlum, Kadaster gemeente Ried, sectie C, no. 123 en 124, bij **Roelof Pieters** en anderen in huur en gebruik tot 12 Mei 1844.

Alles nagelaten door den Heer **Jan Antonides**, in leven Steenfabrikant onder Midlum.

De Fabriek met de overname van de Gereedschappen en voorraad van gebakken en ongebakken Steen zijn dadelijk te aanvaarden als ook de Moestuyn, doch de Heeren Huizinge met Tuin veertien dagen na de finale toewijzing.

De Notaris **G. W. POSTHUMA**, te Dockum, zal publiek tegen contante betaling en genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen: De navolgende **GOEDEREN**, geborgen uit en afkomstig van het onlangs bij het eiland Schiermonnikoog gestrande Tjalkschip *de Vrouw Alberdina*, gevoerd geweest door kapt. **R. W. de Jonge**, van Hamburg gedestineerd naar Hoogezand, als: 12 eiken Balken, loopende van 9½ tot 15½ el lengte, van diverse zwaarte, houdende ongeveer 1200 kubiek voeten; 1 Plancon, lang 9 el, dik 33 palm en breed 33 palm; 15 Dekbalkstukken, loopende van 3½ tot 5½ el lengte, van diverse zwaarte; 65 Kromhouten, van onderscheidene zwaarte, en de geborgen Goederen van het gestrande Schip, bestaande in 3 Ankers, geheel Ankertouw, lang 80 vadem, pl. m. 7½ duim dik, Mast, Zeilen, Watervaten, Loodlijnen, Blokken, Zwaarden en verdere Tuigagie; 1 Boot met 3 Riemen en een groot gedeelte van het Wrak.

Wie gading maakt, kome op Donderdag den 17 Augustus 1843, des namiddags ten 2 ure, op het eiland Schiermonnikoog; zullende des morgens ten 6 ure van dien dag een Schip ter overvaart op Oostmahorn gereed liggen.

Nadere informatie te bekomen bij den Scheepsmakelaar den Heer **B. BULSING**, te Groningen en bij gemelden Notaris.

De Notaris **J. A. SCHAAFF**, te Stiens, zal, op Zaterdag den 19 Augustus 1843, des avonds ten 6 ure, op Koudenburg te Stiens, provisioneel, verkoopen:

Eene **HUIZINGE** en **ERF**, gekwot. no. 4, bestaande in 2 Kamers, ruim Voorhuis, Achterhuis, Kelder, Regenbak, Bleekveld en een vrije Steeg ten Zuiden, Kad. vermeld B, no. 502, staande op Smalenbrug te Stiens, voor onderscheidene affaires geschikt; den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden.

R. F. WITTEVEEN, Notaris te Metslawier, zal, op Zaterdag den 19 Augustus 1843, des namiddags ten 4 ure, ten huize van den Kastelein **E. J. Idzard**, aldaar, provisioneel, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene **HUIZINGE**, no. 22, en **WAGENMAKERIJ**, met **ERVE** cum annexis, staande en gelegen te Metslawier, Kadaster gemeente Nijkerk, sectie C, no. 80.
2. Eene **HUIZINGE**, no. 220, en **ERVE**, aldaar, C, no. 79.
3. Een **TUIN** en **APPELHOF**, aldaar, C, no. 77 en 78, gemeten op 48 roede 10 el.
4. Ongeveer 1 bunder 84 roede **GREIDLAND**, gelegen onder Nijkerk, B, no. 169, gemeten op 2 bunder 13 roede 70 el.
5. Ongeveer 1 bunder 47 roede **BOUWLAND**, aldaar, B, no. 144, gemeten op 1 bunder 75 roede 80 el.
6. Ongeveer 2 bunder 2 roede **DITO**, gelegen in twee stukken aldaar, B, nos. 145 en 146, te samen gemeten op 2 bunder 38 roede 40 el.

Alles behoorende aan de Weduwe en Erven **Hijlke Jaspers Hoekstra**, in leven Wagenmaker te Metslawier.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, mede ten verzoeken van den Heer G. BAKKER, Notaris te Huizum qq, op Maandag den 14 Augustus 1843, des namiddags 4 ure, in het navolgend Logement, verkoopen:

1. Eene sedert onheugelijke jaren florissante STALHOUDERIJ en LOGEMENT; met groote STALLINGE en WAGENHUIS, de liggende Os genaamd, letter D, no 166, op de Koemarkt te Leeuwarden, sectie B, no. 995, door wijlen *Cerrit Swart* bewoond geweest en thans nog door deszelfs Weduwe wordende bewoond; den 3 November 1843 te aanvaarden; waarop geboden is f 5555.
2. Een HUIS en ERF, op het Groot Schavenek te Leeuwarden, letter E, no. 112, sectie B, no. 1248, verhuurd aan de Weduwe *Groenauw* voor f 1,60 in de week; den 12 Mei 1844 te aanvaarden; waarop geb. is f 627.

Deze Vastigheden kunnen bezigtigd worden op den zndag van des voormiddags 10 tot 1 uur.

Mr. P. ANDREÆ, Notaris te Leeuwarden, zal, op Maandag den 14 Augustus 1843, ten 4 ure na den middag, bij den finalen palmslag, ten huize van de Weduwe *van Lingen* in het Logement het Nieuw Blaauwhuis aldaar, verkoopen:

1. Een HUIS, met BLEEK en verder AANBEHOOREN, op het Hoekster Kerkhof, in wijk A, no. 14, te Leeuwarden, bestaande in negen Kamers onder één dak, waarvan eene is in eigen gebruik, en de overige zijn verhuurd aan onderscheidene personen te zamen voor f 4 95 in de week; waarop geboden is f 1250.
2. Een HUIS, met BLEEK en verder AANBEHOOREN, op Olde Galileën, in wijk N, no. 103, te Leeuwarden, bij *Klaas Kuipers* in huur, voor f 1,00 in de week; waarop geboden is f 379.

Beide perceelen zijn op den 12 Mei 1844 te aanvaarden, en Billetten zijn te bekomen en de Conditionen inmiddels te vernemen bij den Notaris.

Mr. J. D. VAN DER PLAATS, Notaris resident te Leeuwarden, zal, op Zaterdag den 19 Augustus 1843, bij de finale toewijzing, ten huize van de Weduwe *D. B. Gelder*, te Hjum, 's namiddags ten drie ure, publiek verkoopen:

1. 99 Roede 60 el BOUWLAND, gelegen te Hjum, Kadaster sectie A, no. 664; waarop geboden is zeven honderd twintig Gulden.
2. 86 Roede 20 el BOUWLAND, mede aldaar, Kadaster sectie A, no. 665; waarop geboden is vijf honderd twee en tachtig Gulden vijftig Cents.

Beide Stukken verhuurd aan *T. P. Vierstra* ad f 145.75 's jaars tot aan 19 November 1846 en alsdan te aanvaarden.

Billetten te bekomen en Conditionen te vernemen ten Kantore van den Notaris.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Maandagen den 14 en 28 Augustus 1843, telkens 's namiddags ten 4 ure, in den Stadstuin aldaar, provisioneel en final, tegen strijk en verhooggeld, verkoopen:

1. Eene hechte HUIZINGE met PLAATS en BLEEK c. a., in de Boterhoek te Leeuwarden, gekwt. letter E, no. 372, Kadaster sectie C, no. 350, in huur bij de Weduwe *Kalsbeek* voor f 1,50 per week.
2. Eene HUIZINGE met PLAATS c. a., in de Boterhoek aldaar, gekwt. lett. E, no. 374, Kadaster sectie C, no. 348, bewoond door de Weduwe *Plukkel*.
3. Eene HUIZINGE c. a., in de Molensteeg aldaar, gekwt. letter E, no. 99, Kadaster sectie B, no. 1217, in huur bij *Jacob Weser* voor 80 Cent per week.
4. Eene hechte HUIZINGE c. a., in de Groote Gasthuissteeg aldaar, gekwt. letter G, no. 231, Kadaster sectie C, no. 145, in huur bij *Jurjen Plantenga* voor 90 Cent en bij *Dirkje Lautenbach* voor 60 Cent per week.

Te aanvaarden het 1ste, 3de en 4de perceel op 12 Mei 1844, het 2de perceel op 12 November 1843 en te bezigtigen op de verkoopdagen van 's morgens 9 tot 1 uur.

DEZELFDE NOTARIS zal, op bovengenoemden tijd en plaats, ten gevolge rechterlijke autorisatie, tegen strijk en verhooggeld, verkoopen: Eene WONING, in de Kalksteeg te Leeuwarden, gekwt. letter F, no. 299, Kadaster sectie C, no. 625. — Acht dagen na de finale toewijzing te aanvaarden en op de verkoopdagen van 's morgens 9 tot 1 uur te bezigtigen.

Publieke Verkoop van den Schouwburg enz. te Leeuwarden.

De Notarissen A. LIJCKLAMA en **Mr. C. WIERSMA**, te Leeuwarden, zullen door het Ministerie van eerstgenoemden, ten verzoeken van hunnen Ambtgenoot den Heer J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, en met autorisatie der Arrondissements Regtbank aldaar, op Dingsdagen den 15 en 29 Augustus 1843, telkens des namiddags ten 4 ure, in de bovenzaal van na te melden 1ste perceel, presenteren te verkoopen:

1. Het ruime GEBOUW en ERF, de SCHOUWBURG, als zoodanig met succes sedert jaren gebruikt wordende, staande en gelegen bij het Ruiterskwartier en de Haniasteeg te Leeuwarden, gekw. met lett. E, no 149, ten Kadaster bekend gemeente Leeuwarden, sectie B, no. 1174, voor eene grootte van 3 roede 20 el, met Tooneel, Kleedkamers, Orchest, Loges, Balkons, Koffijzalen en verdere daartoe behorende Localiteiten. Voorts met de daarin aanwezige Couliesses, Zitbanken en verdere Theatralen en Decorativen toestel; — benevens eene daaraangrenzende HEEREN WOONHUIZINGE en ERVE, in het Ruiterskwartier te Leeuwarden, gekw. met lett. E, no. 157 ten Kadaster bekend gemeente Leeuwarden, sectie B, no. 1166, voor eene inhoudsgrootte van 82 el.
2. Eene HEEREN WOONHUIZINGE en ERVE, in het Ruiterskwartier te Leeuwarden, naast het vorige perceel, gekwoteerd met lett. E, no. 158, ten Kadaster bekend gemeente Leeuwarden sectie B, no. 1165, voor eene grootte van 54 el.
3. Eene WOONHUIZINGE en ERVE, in de Haniasteeg aldaar, belendende aan het 1ste perceel, gekwt. met lett. E, no. 148, ten Kadaster bekend gemeente Leeuwarden, sectie B, no. 1175, voor eene grootte van 70 el.
4. Eene WOONHUIZINGE en ERVE, in de IJvrouwersteeg aldaar, mede belendende aan het 1ste perceel, gekwoteerd met letter E, no. 160, ten Kadaster bekend gemeente Leeuwarden, sectie B, no. 1163, voor eene grootte van 45 el.

Alles in eigendom toebehoorende aan de Erven J. POSTHUMUS, te Leeuwarden. Den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden.

De Notarissen A. LIJCKLAMA en **Mr. C. WIERSMA**, te Leeuwarden, zullen, door het Ministerie van eerstgenoemden, op tijden en plaats bovengemeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE c. a., op het Klein Schavenek te Leeuwarden, gekw. met lett. E, no. 300, ten Kadaster bekend gem. Leeuwarden, sectie B, no. 1299, voor eene inhoudsgrootte van 60 el, door *C. Galkema* en anderen als huurders wordende bewoond.
2. Eene HUIZINGE c. a., aan de Nieuwe Kaai te Leeuwarden, gekw. lett. A, no. 136, ten Kadaster bekend gem. Leeuwarden, sectie B, no. 92, voor eene inhoudsgrootte van 30 el, door *B. van der Vecht* en anderen als huurders bewoond.
3. Eene WONING, in de Wolfesteeg te Leeuwarden, gekw. met lett. E, no. 67, ten Kadaster bekend gem. Leeuwarden, sectie B, no. 1266, voor eene inhoudsgrootte van 20 el, door *Dijkstra* als huurder bewoond.

Den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden.

Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, ten verzoeken van K. J. FABER, te Marssum, op Zaterdag den 19 Augustus 1843, des namiddags ten 5 ure, ten huize van *D. Bosman*, te Berlikum, final verkoopen:

1. Eene HUIZINGE, gekwoteerd no. 54, met ERVE, TUIN, en verder AANBEHOOREN, staande en gelegen te Berlikum, kadastraal bekend sectie A, nos 602 en 603, ter grootte van 3 roede 10 el, laatstelijk bij de Wed. *H. B. Klaver* in gebruik; waarop geboden is f 1100.
2. Een perceel zeer uitmuntend GARDENIERSLAND, aldaar, kadastraal bekend sectie A, no. 228, ter grootte van 1 bunder 93 roede 20 el, thans bij *Arjen Jelles de Vries* en anderen in gebruik; waarop in het geheel geboden is f 2429.
3. Een perceel dito GARDENIERSLAND, mede aldaar, kadastraal bekend sectie A, no. 912, ter grootte van 1 bunder 85 roede 30 el, thans bij *D. F. Stienstra* en anderen in gebruik; waarop in het geheel geboden is f 1895.

En zulks wat betreft de 2de en 3de perceelen in gedeelten, behoudens zamenvoeging. — Voorwaarden te vernemen ten Kantore van den Notaris, en bij K. J. FABER, voornoemd.

Op tijd en plaats voormeld zal als nog final worden verkocht:

De APPELVRUCHT van het zogenaamde *Jonghof*, groot naar naam en faam 1 bunder 83 roede, geheel nabij Berlikum, aan den Rijksweg onder Sint Jacobi Parochie gelegen.

En zulks in perceelen behoudens zamenvoeging

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, op Donderdagen den 24 Augustus 1843, provisioneel, ten huize van *Jacobus Meijer Rijkema*, Kastelein te Sintnicolaasga, en den 7 September daaraanvolgende, final, ten huize van *Pier Pieters Veltman*, Kastelein aldaar, telkens des namiddags ten 2 ure, in het openbaar, tegen genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene BURGER HUIZINGE en ERF, voorzien van twee Kamers, en een daarachter zijnd SCHUURTJE, alwaar eene Wagenmakerij wordt uitgeoefend, staande in de algemeene Buurt te Sintnicolaasga, gekwoteerd met no. 21 en 22, door *Klaas Ates Hoogendrop* als Eigenaar wordende bewoond; den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden.

Conditionen te vernemen ten Kantore van genoemden Notaris.

Bij TOEVAL UIT DE HAND TE KOOP: Eene ligtoepende BRISKA, voor zes personen, met blaauw laken bekleed en geheel nieuw, in Brussel gemaakt; en een Rotterdammer KAPWAGEN, met vaste kap, ronde veren en zwanehalsen, geheel bekleed en zeer ligt. Te bevragen bij F. de HOO, Rijtuigmaker te Leeuwarden.

BOELGOED.

De Notaris G. BAKKER, in de Schrans nabij Leeuwarden, gedenkt, op Dingsdag den 15 Augustus 1843 en volgende dagen, telkens des voormiddags ten 9 ure, ten huize van *J. E. Kingma*, Logementhouder in de Wijnberg aan den Wirdumerdijk binnen Leeuwarden, publiek, bij boelgoed te verkoopen:

Een belangrijk assortiment prompte MEUBELEN en HUISGERADEN, bestaande onder anderen: in 2 à 3 Kabinetten, Canapé, mahonie Buffet, Secretaires, Chiffonnières, Bedden met toebehooren, diverse Tafels, Spiegels, Schilderijen, Klokken waaronder 1 dubbelwerks, Ladetafels, eenige dozzijn moderne Stoelen waaronder een paar dozzijn met zittingen, Goud- en Zilver Werken, Tapijten en Carpetten, Vuurhaarden, eene partij Klompen; voorts Koper, Tin, Glas, IJzer en Aardewerk en hergeen meer zal worden aangeboden.

Alles te bezigtigen op Maandag bevorens, des namiddags van 2 tot 6 uur.

De Notaris G. BAKKER, in de Schrans, nabij Leeuwarden, gedenkt, op Maandag den 21 Augustus 1843, des namiddags ten 4 ure ten Koffijhuize van *H. Kuilenberg*, achter de Hoven, onder gezegde Stad, in het openbaar te veilen, en provisioneel te verkoopen:

1. Eene hechte, ruime en welonderhoudene DWARSHUIZINGE, gequoteerd letter L, nos. 216 en 217, Kadaster sectie G, no. 175, voorzien van Kelder, Regenwaterbak met Pomp, en verdere gerieven; mitsgaders daaraan verbonden TUIN en BLOEMISTERIJ, met de daarin zich bevindende Broeikasten, Bakken en Ramen cum annexis, een en ander staande en gelegen achter de Hoven, onder Leeuwarden.
2. Een uitmuntend toegemaakte MOESTUIN en BLOEMISTERIJ, met TOE- en AANBEHOOREN, gelegen als voren, kadaster sectie G, no. 685, groot 4 roede 60 el; beide perceelen bij *Lodewijk Dupré en Vrouw* als eigenaren in gebruik, en op den 12 Mei 1844 voor den kooper te aanvaarden. — Te bezigtigen op de ziddagen, op de gewone uren.

HOUTVEILING.

S. TULP, te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 24 Augustus 1843, ten 9 ure voor den middag, op den Aarsentuin aldaar, ten overstaan van den Notaris *Mr. J. D. VAN DER PLAATS*, verkoopen: 3 à 4 ladingen mooie EIKEN WOUDBOOMEN en BEUKEN-BOOMEN, van onderscheidene lengte en zwaarte, eene partij KROMHOUT, HEK- en STEKPALEN, LEGGERS en DAMLEGGERS, enz. enz.; zeer geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molen- en Wagenmakers, Kuipers enz.; aangevoerd door *J. P. v. d. Velde* en *J. Prakken*, Kooplieden te Oosterwolde.

UIT DE HAND TE KOOP: Eene hechte HUIZINGE, aan den Nieuwen Rijksweg te Oosterbierum, no. 49. Te bevragen bij den Eigenaar en bewoner en bij den Heer POSTMUS de JONG, Medicinae Doctor te St. Jacobi Parochie.

OPROEPING.

Alle degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel en nalatenschap van wijlen den Heer SIMON BOON, in leven Koopman te Harlingen, worden verzocht daarvan opgave en betaling te willen doen vóór of uiterlijk op den 1 September 1843, aan den Heer O. AKKER-BOOM, op de Noorderhaven te Harlingen, of aan SIMON BOON, Koopman aldaar.

OPROEPING.

Ingevolge bevelschrift van den Ed. Achtb. Heer Regter Commissaris in het faillissement van *JAN EGLES ALBERDA*, Koopman te Merslawier, worden door den Ondergeteekenden Curator in gezegd faillissement bij deze opgeroepen alle bekende en onbekende Schuldeisschers van genoemden *J. E. ALBERDA*, de bevoorregte en de pand of hypotheekhebbenden daaronder begrepen, om te verschijnen op Donderdag den 14 September 1843, des voormiddags ten 10 ure, aan het locaal der Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, op de Wijesdwinger aldaar, ten einde alsdan over te gaan tot de verificatie der schuld. vorderingen ten laste van opgenoemden gefailleerde.

Dockum, den 9 Augustus 1843. *J. H. v. d. WERFF*.

Men hoort zoo dikwijls en niet zonder reden klagen over de slechte Olie die men meest al op de tafels aantreft, dat degene die er zich mede belast eene betere kwaliteit in den handel te brengen, met grond op de ondersteuning van het Publiek rekenen mag.

De Oglio Sopra fino van *Antonio Durazzo Genova*, die in de onderstaande depôts verkocht wordt, is buiten kijf de fijnste, aangenaamste en lekkerste Tafel-Olie die hier te lande en elders bekend is; zij is vrij van de onaangename lucht en van de sterke smaak die de gewone Tafel-Oliën kenmerken, waardoor dikwijls de spijzen bedorven en oprispingen, maagzuur enz. verwerkt worden, en die bij gevolg ook niet dan schadelijk voor de gezondheid kunnen zijn.

De prijs f 1 per flacon, is zoo civil gesteld, dat daarin, aangezien de kleine hoeveelheid die van dit artikel gebruikt wordt, geen noemenswaardig onderscheid met de gewoonlijk verkocht wordende Tafel-Oliën bestaat.

De begunstigers van het echte en goede, worden verzocht deze, echte Genua-Olie met eene proefneming te vereeren.

Verkrijgbaar:

Leeuwarden, D. VAN LON Bz., in Kruidenierswaren,
Harlingen, P. H. PEAX, Apothecar.
Gorredijk, S. G. ZWART, Apothecar.

De Ondergeteekende is voornemens met primo October e. k. eene SCHOOL te openen van HANDWERKJES voor Meisjes van 3 tot 7 jaren, 's morgens van 9½ tot 's namiddags 1 ure. Het onderwijs zal door doelmatige spelen worden afgewisseld, ten einde den vrolijken kinderzin steeds levendig te houden. Met primo September e. k., 's namiddags van 3 tot 5 uren voor Meisjes boven de 7 jaren. Hopende het vertrouwen zich waardig te maken waarmede men haar zal vereeren.

Leeuwarden, *J. D. KUITERT*,
den 11 Augustus 1843. *Breedplaats, letter I, no. 158.*

Iemand die genegen is f 1000 op eene goede hypotheek te plaatsen, tegen 5 pCt. en eene jaarlijksche aflossing van f 500, vervoege zich tot nader onderrigt bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te Leeuwarden Brieven franco.

Kaatspartij te Hijaard.

Met consent gedenkt T. NAUTA, op Donderdag den 17 Augustus e. k. te laten Verkaatsen en vrij te vereeren: Drie extra fraaije ZILVEREN LEPELS.

Harddraverij te Stroobos.

Met permissie van den E. A. Heer Grietman van Achtkarspelen, gedenkt H. WESTRA, op Zaterdag den 19 Augustus 1843, te laten Verharddraven: Eene fraaije PENDULE, door Paarden, die niet meer dan een Prijs hebben gewonnen, en tot genoegen der Keurmeesters zijnde.

Met permissie van den Heer Grietman van het Bildt, gedenkt de Kastelein M. U. P. MOLENAAR met eenige Inteekenaars, te Vrouwen Parochie, op Maandag den 21 Augustus e. k. te laten Verharddraven en geheel vrij te vereeren: Een PRIJS van ZILVER of DERTIG GULDEN, ter keuze van den winner; door Paarden die geen Prijs of Premie hebben gewonnen, uitgezonderd als driejarige.

Harddraverij en Kaatspartij te Tzum.

Met consent van den Edel Achtbaren Heer Grietman van Franekeradeel, gedenken de Kastelein JAN J. VAN DIJK en eenige Liefhebbers, op Woensdag den 23 Augustus 1843, des namiddags ten twee ure te laten Verharddraven en vrij te vereeren: Een fraai ZILVEREN TABAKS-KOMFOOR, door Paarden welke geen Prijs of Premie hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

En op Donderdag den 24 Augustus 1843, des voormiddags ten tien ure te laten Verkaatsen en vrij te vereeren: Een fraaije ZILVEREN BRANDEWIJNS-KOP, en wel bij porturen uit een dorp zamengesteld. De Liefhebbers worden verzocht zich vroegtijdig te laten inschrijven.

NB. Dewijl de Ondergeteekende door aankoop eigenaar is geworden van de HERBERG het Wapen van Franekeradeel, en dezelve geheel heeft laten vertimmeren en tot LOGEMENT heeft laten inrigten, beveelt hij zich, bij deze gelegenheid, op het minzaamst aan het geëerd Publiek en Heeren Reizigers en Kooplieden; belovende eene prompte en civile bediening.

JAN J. VAN DIJK.

Men verlangt zoo spoedig mogelijk een PROVISOIR in eene Apotheek. Adres in persoon of bij vrachtwijde brieven aan de Wed. W. VAN LOON PENNINGA, te Workum.

Een SCHOENMAKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij J. A. KEUNING, te Berlikum. Brieven franco.

Een BURGER MEISJE, tusschen de 25 en 30 jaren oud, van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst met primo November of eerder, als jufvrouw van gezelschap of tot assistentie in eene huishouding; ook wel ter verzorging van Kinderen of tot oppassing eener ziekelijke Dame. Adres met franco brieven bij F. HOLTkamp, Boekdrukker en Boekverkooper te Sneek.

Leverantie van 1100 & 1200 tonnen beste BAGGELAAR TURF, aan het Gouvernementshuis te Leeuwarden.

De gegadigden tot het doen van de bovengemelde leverantie worden uitgenoodigd, hunne inschrijvingen, behelzende hunne namen en woonplaatsen, benevens de prijzen, waarvoor zij de levering, per ton, zullen willen doen, met een monster van de Turf, die door hen wordt aangeboden aan het Gouvernementshuis in te zenden vóór of op den 18 Augustus eerstkomende; zullende dan vervolgens, in den loop der volgende acht dagen, aan dengenen, wien de leverantie wordt toegekend, daarvan kennis worden gegeven.

De geheele leverantie zal moeten afgeloopen zijn op den 15 October 1843. De betaling zal geschieden van de eerste lading, wanneer de tweede lading geleverd is, en zoo vervolgens tot de laatste lading, wanneer de geheele levering wordt aanbetaald.

Elke lading blijft aan eene keuring onderhevig, of die wel met het aangeboden monster overeenkomt; zullende bij afkeuring andere geleverd moeten worden.

Leeuwarden, De Staatsraad, Gouverneur van Friesland,
den 8 Augustus 1843. VAN SIJTZAMA.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat bij de wet op het patentrecht van den 24 April 1843, is bepaald dat aan *Slijters in Wijn, Sterke Dranken en Likeuren in het klein, Tappers, Kroeghouders en Koffijhuishouders* enz. het Patent niet zal worden afgegeven, en zij die bedrijven niet mogen uitoefenen, dan na de helft van hunnen aanslag over elk dienstjaar te hebben voldaan; — terwijl wijders het Patent voor een volgend jaar mede niet zal worden afgegeven, dan na dat het verschuldigde over het voorafgaande jaar ten vollen zal zijn aangezuld, dat zij zich naar aanleiding dezer wetsbepaling ter bekoming van hun Patent voor de loopende dienst dagelijks van 10 — 12 ure kunnen vervoegen ter Secretarie dezer Stad, mits voorzien zijnde van de bewijzen van den Ontvanger der Directe Belastingen, waaruit blijkt, dat door hun de helft van de verschuldigde regten zijn voldaan. — Aan welke bepaling bij deze ernstig wordt herinnerd, vermits bij eene eventuele opnemng der Patenten door de bevoegde beambten, niemand, de bovenstaande bedrijven uitoefende, onvoorzien mag zijn van Patent.

En op dat zulks kome ter kennis van een' ieder die zulks aangaat, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Leeuwarden, Burgemeester en Wethouders voornoemd,
den 7 Augustus 1843. VAN BOELEN.

Ter ordonnantie van dezelve,
O. P. WALLER, L. S.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, brengen, door deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat eerstdaags, bij stemming door de daartoe gerechtigden, zal worden aangevuld, eene buitengewone vacature in het Collegie van Kiezers, binnen deze Stad, — alsmede dat, tot dat einde, gedurende acht dagen, te beginnen met Maandag den 14 Augustus e. k., op het Stadhuis alhier, voor het publiek ter visie zullen liggen twee lijsten, waarvan de eene de namen der stemgerechtigden zal bevatten, en de andere die der personen welke de vereischten bezitten om tot Kiezers te kunnen worden benoemd, ten einde aan een ieder, die vermeenen mogt, ten onrechte daarvan te zijn afgelaten, gelegenheid tot doleantie te geven.

Aan de belanghebbenden wordt bij deze, herinnerd, dat, overeenkomstig art. 109, van het reglement voor het Bestuur dezer Stad, alleen zij op de Lijst der Stedelijke Ingezetenen worden ingeschreven, die daartoe eigene aangifte doen, in zoo verre zij namelijk de vereischten in zich vereenigen, en dat alzoo een iegelijk die dit verzuimt, zich zelven zal te wijten hebben wanneer zijn naam niet op die Lijst en dien ten gevolge ook niet op die der Stemgerechtigden of bevoegden tot kiezers wordt aangekomen.

Voor den 21 Augustus aanstaande, door niemand deswege eenig voorstel zijnde gedaan, zullen de genoemde Lijsten worden gehouden voor vastgesteld.

Een exemplaar van het Stedelijk Reglement, zal bij het ter visie liggen van genoemde Lijsten, ten dienste van een ieder in gereedheid zijn, om, zoo noodig tot inlichting te strekken.

Voorts wordt aan zoodanige Moeders weduwen, die de-bepaalde som van *twintig gulden*, in de verponding en verdere beschrevene Rijksmiddelen, buiten het patentrecht, betalen, en verlangen zouden, dat de uitoefening van het Stemrecht, door eenen harer meerderjarige Zoons, — indien deze de overige vereischten in zich vereenigd —, geschiedt, bekend gemaakt, dat zij, vóór het hierboven bepaalde tijdstip, zoodanigen Zoon ter Stads Secretarie kenbaar moeten maken, om daarvan de noodige aantekening te kunnen houden.

En op dat zulks kome ter kennis van een' ieder dien het aangaat, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Leeuwarden, Burgemeester en Wethouders voornoemd,
den 9 Augustus 1843. VAN BOELEN.

Ter ordonnantie van dezelve,
O. P. WALLER, L. S.

DE PROVINCIALE COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT in Friesland, op Dingsdag den 5 September eerstkomende zullende vergaderen tot het afnemen van *Examina*, brengt zulks bij deze ter kennis van de belanghebbenden, welke zich bij gezegeld rekwest en met overlegging van de vereischte bewijzen vóór den vier en twintigsten dezer vrachtfrij hebben aan te melden bij

Leeuwarden, J. VAN DER PLAATS,
den 3 Augustus 1843. President.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BOLSWARD, maken bij deze bekend, dat de aanstaande JAARMARKT op welke geene Hardspelen zullen worden toegelaten en Bedelaars ten strengsten zullen worden geweerd, alhier een aanvang zal nemen op Donderdag den 24 Augustus 1843, en *stipt* eindigen met Donderdag den 7 September daaraanvolgende; dat de PAARDENMARKT dit jaar invalt op Zaterdag den 26 Augustus en dat er op Maandag den 28 dito, 's namiddags precies ten 3 ure, eene Harddraverij zal gehouden worden, (zoo daartoe ten minste vijf Paarden worden aangeboden en aangenomen), om eene fraaie ZILVEREN TAFEL-TABAKSVAAS en dito KOMFOOR, door Paarden die tot genoegen der Keurmeesters en bij dezen als Harddravers bekend zijn en dus onverschillig of zij al dan niet een' Stads- of anderen Prijs gewonnen hebben. De aangifte der Paarden zal moeten geschieden op het Stadhuis, des voormiddags van laatstgenoemden dag, vóór 11 ure, op welk uur de monsterring en dadelijk daarna de loting zal plaats hebben.

Bolsward, Burgemeester en Wethouders voornoemd,
den 1 Augustus 1843. T. HOEKSM.

Ter ordonnantie van dezelve,
S. BRAUNUS OEBERIUS.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN FERWERDERADEEL, roepen bij deze op, de Onderhoudpligtigen tot de Slatting van de *Keersloot*, loopende van de *Hijmervlaart* tot de *Koervlaart*, onder *Hallum*, tegen Zaterdag den 12 Augustus 1843, des morgens 11 ure, in de Kerk der Hervormden te *Hallum*, ten einde, bij stemming over te gaan tot benoeming van twee tijdelijke GE. COMMITTEERDEN, tot het doen uitvoeren der bedoelde Slatting.

Ferwerd, Grietman en Assessor voornoemd,
den 31 Juli 1843. ALBARD.

Ter ordonnantie van dezelve,
J. H. HEIJMANS Gz., Secretaris.

Aanbesteding van Turf.

DE ARMVOOGDEN van *Anjum*, gedenken, op Donderdag den 17 Augustus e. k. aan te besteden: De leverantie van pl. min. 800 ton BAGGELAAR TURF. De gegadigden vervoegen zich met hunne monsters des namiddags ten 2 ure in de Herberg het Grauw Paard aldaar.

HET GRIETENIJBESTUUR VAN OPPERLAND, noodigt bij deze, de Onderwijzers van minstens den 3den rang, welke genegeen in de *Bakkeveen*, *Kortezwaag* en *Terwispel*, om zich onder overlegging der vereischte stukken in persoon of met vrachtfrije brieven aan te melden ter Secretarie van de Grietenij Opperland te *Beetsterzwaag*, vóór of op den 15 Augustus 1843 en om zich verder tot bijwoning van het vergelijkend examen te vervoegen in het Grietenijhuis van Opperland te *Beetsterzwaag*, op den 31 Augustus daaraanvolgende, des morgens ten 9 ure.

De voordeelen aan deze Scholen verbonden zijn:

a. Te *Bakkeveen* f 100 uit de Grietenijkas en f 43 uit andere fondsen; voorts de Schoolgelden van 20 à 30 Leerlingen van 1° April tot 12 November, ieder 'sweeks vijf Cents, betalende, en van 30 à 60 Leerlingen van 12 November tot 31 Maart, waarvoor per hoofd in eens veertig Cents wordt voldaan.

b. Te *Kortezwaag* f 78 uit de Grietenijkas en de Schoolgelden van 50 à 60 Leerlingen, waarvoor des Winters dertig en des Zomers vijf en zestig Centen per hoofd wordt betaald, wijders het genot van eene vrije Woning, terwijl, wanneer het *Koster* en *Voorzangers Ambt* met de betrekking van Onderwijzer mogt blijven vereenigd, het inkomen daar door nog met f 32 wordt verhoogd.

c. Te *Terwispel* f 50 uit de Grietenijkas en f 87 uit andere fondsen; verder het genot van vrije Woning en Tuin, en de Schoolgelden des Zomers van omstreeks 30 Leerlingen tegen vijf Cents in de week en des Winters van omstreeks 60 Leerlingen, waarvoor geene Schoolgelden worden betaald.

De belanghebbenden worden voorts herinnerd, dat geene reiskosten zullen worden vergoed.

Beetsterzwaag,
den 2 Augustus 1843.

Het Grietenijbestuur voornoemd,
S. VAN TEIJENS.
Van wege hetzelfde,
L. R. SALVERDA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN LEEUWARDERADEEL, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden: dat, ingevolge aanschrijving van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, vervat in derzelver resolutie van 9 Februarij 1843, no. 352 — met buiten effectstelling van de vroeger opgemaakte en daarvoor in plaats, op nieuw is geformeerd, eenen legger der onderhoudpligtigen van de *Wijnhorster Zijlsloot* welke is een voorwerp waarvan het onderhoud of herstel niet afzonderlijk, maar door meerdere personen gezamenlijk uit eene hand voor het geheel, moet worden gehoord en gedragen; en voorts, dat deze aldus opgemaakte legger van af den 7^{den} Augustus tot den 8sten October 1843, dagelijks, (uitgezonderd Zon- en Feestdagen) van des voormiddags 9 tot des namiddags 1, en van des namiddags 5 tot 7 uur, op de Secretarie van derzelver bedrije ter visie zal liggen; ten einde de onderhoudpligtigen in staat te stellen om welgedachte legger te onderzoeken, en, hiertoe termen vindende daartegen in reclame te komen; waartoe zij zich binnen ééne maand na den laatstbovenvermelden dag, aan den Grietman en Assessoren schriftelijk zullen moeten adresseren.

Leeuwarden
den 4^{den} Augustus 1843.

Grietman en Assessoren van Leeuwarderadeel
V. CAMMINGHA
Ter ordonnantie van dezelve
ENGELN.

TURF-BESTEDING.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN KOLLUMERLAND EN NIEUW-KRUISLAND, zijn voornemens bij gesloten Briefjes te besteden: Het Leveren van 500 tonnen BAGGELAAR TURF, ten dienste der Scholen dezer Grietenij en voor het Gemeentehuis; alles volgens Condities daarvan ter lezing liggende op evengenoemde Huizing te Kollum.

De gegadigden worden verzocht hunne Briefjes in te dienen ter Secretarie van Kollumerland, op Maandag den 31 Augustus 1843, des voormiddags, op welken dag dan ook de Monsters Turf moeten worden getoond, waarna de Besteding des namiddags volgens gebruik zal geschieden.

Kollum,
den 8 Augustus 1843.

Grietman en Assessoren voornoemd,
Bij abs. des Grietmans,
De Assessor, K. RITSMA.
Ter ordonnantie van dezelve,
H. IJ. DE JONGH.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN ENGWIRDEN, maken bij deze bekend, dat de Logementhouder I. S. RUITER, te Terbandsterschans en eenige Liefhebbers, gedenken, om op Maandag den 4 September 1843, des namiddags aanvangende precies ten twee ure, op den Terbandsterweg nabij de Schans te Heerenveen, te laten Verharddraven: Een fraai bewerkt stuk ZILVER.

Zullende tot deze Harddraverij alle Paarden worden toegelaten, mits dezelve van zessen klaar en tot genoegen van Heeren Keurmeesters zijn.

De intekening en monsterring zal geschieden ten huize van den Logementhouder I. S. RUITER voornoemd, des voormiddags ten elf ure.

Grietman en Assessoren van Engwirden,
R. H. DAM, L. G.
Ter ordonnantie van dezelve,
F. H. VAN BEIJMA THOE KINGMA.

De Floreenpligtigen van de Hervormde Godsdienst, worden opgeroepen om op Donderdag den 24 Augustus e. k., ten 10 ure voormiddag te verschijnen in de Kerk te *Hantum*, om in persoon of bij behoorlijke volmagt, te stemmen, eenen PREDIKANT in de Hervormde Gemeente van *Hantum* en *Hantumhuizen*, en zulks volgens het bestaande reglement.

In naam des Kerkeraads van de voornoemde Gemeente,
D. CANNEGIETER, Consulent.

De Floreenpligtigen van de Hervormde Godsdienst worden opgeroepen, om op Dingsdag den 29 Augustus e. k., ten tien ure des voormiddags, te verschijnen in de Kerk te *Lippenhuizen*, om in persoon of bij behoorlijke volmagt te stemmen eenen PREDIKANT in de Hervormde Gemeente van *Lippenhuizen*, *Hemrik* en *Terwispel*, en zulks volgens het bestaande Reglement.

In naam des Kerkeraads van de voornoemde Gemeente,
J. F. HEIJDEGGERS HOUWING, Consulent.

VOOGDEN DER ALGEMEENE ARMEN TE FRANEKER, noodigen bij deze al de genen uit, welke genegen mogten zijn de betrekkingen van WEESVADER en WEESMOEDER, in het Stads Armhuis aldaar te bekleeden, om zich met vrachtfrije Brieven, vóór den 20 dezer maand te adresseren aan den Boekhouder hunner Administratie, den Heer N. Bogtstra, bij wien nadere inlichtingen omtrent voorschrevene betrekkingen, die binnen kort komen te vaceren, te bekomen zijn.

Franeke,
den 7 Augustus 1843. Voogden voornoemd,
F. H. BURGHGRAEF, Pres.

Eigenaren en belanghebbenden van den Polder de *Wieren* in Smallingerland, worden ter jaarlijksche Algemeene Vergadering opgeroepen op Zaterdag den 12 Augustus 1843, in de Herberg te *Oudega*, ten einde, bij het verrigten der gewone werkzaamheden maatregelen te beramen, ter bekoming van de benodigde gelden, voor de verbreeding en verzwaaring van den noordersten Dijk en het verwijderen en verdiepen van de Waterlossingen.

Oudega, Namens de Commissie des Polders,
den 27 Juli 1843. B. R. KIELSTRA.

In plaatse van de te ASSEN afgeschafte KERMIS zal, aldaar op den VIERDEN DONDERDAG in AUGUSTUS JAARLIJKS worden gehouden eene VEEMARKT, voor dit jaar invallende op Donderdag den 31 AUGUSTUS aanstaande. Aan den Kooper en Verkooper van het grootste getal Paarden, Runderen, Varkens en Schapen, zal eene PREMIE in GELD worden toegekend.

Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij
van Woudsend.

De Inschrijving ter Verzekering van Granen en Veldgewassen is opengesteld van 1mo Augustus tot ultimo September.

TROMP, Directeur Boekhouder.

De Notaris STEENMA, te Minnertsga en de Cand. Notaris **WITTHOLT**, te Zierikzee, zullen, op Zaterdag den 12 Augustus 1843, des avonds ten 5 ure, in de Herberg te Sexbierum, finaal verkoopen:

Eene uitmuntende en in het jaer van 1842 nieuw gebouwd **SNIKSCHIP**, genaamd *de Jonge Willem*, groot elf ton, overdekt met Roef en Luiken, met Zelf, Trell en verder toebehooren, thans varende als Beurschip van Sexbierum op Leeuwarden, zonder dat den Kooper daartoe *verplicht* blijft. Waarop geboden is de zeer geringe som van f 326.

De Notaris J. STOFFELS, te Rauwerd, zal, op bekomen registerlijke autorisatie, ten verzoeken van **T. GOSLIGA** en **H. J. OOSTERHOFF**, te Rauwerd, op Zaterdag den 12 en 16 Augustus 1843, telkens des namiddags ten drie ure, ten huize van *Jan T. Jorna*, Kastelein te Irsnum, publiek verkoopen:

1. Eene **HUIZINGE** en **ERF**, staande en gelegen aan de Straat in de Buren te Irsnum, bekend ten Kadaster sectie C, no. 159, 160 en 176.
2. Een overdekt gewegerd **KOFKE**, genaamd *Het is niet anders*, groot 11 ton, met daarbij behorende Zellen en verder toebehooren; liggende ter bezigtiging te Irsnum. Alles nagelaten en in gebruik geweest bij wijlen *Pieter P. Aalsma*, in leven Schipper te Irsnum.

Inlichtingen zijn te bekomen en Condities te vernemen bij den Notaris en bij den Heer **GOSLIGA** en **OOSTERHOFF** voornoemd.

De Notaris STINSTRA, te Franeker, zal, op Maandagen den 14 Augustus 1843 provisioneel, en den 28 daaropvolgende finaal, telkens des avonds ten zeven ure, in het Koffijhuis van *E. C. Oosterbaan* aldaar, publiek aan de meestbiedende veilen en verkoopen:

Eene aanzienlijke dubbele **HEEREN HUIZINGE**, hebbende verscheidene ruime Beneden- en Bovenkamers, grooten, modern aangelegden **TUIN**, en alle, tot eene geschikte Woning vereischte gerijfelijkheden, staande en gelegen aan de Breedeplaats te Franeker, aldaar no. 113 en 114, thans bij den Hoog Gel. Heer *J. A. C. Rovers*, als eigenaar bewoond, en den 1 November 1843 vrij te aanvaarden, op Condities, bij den Notaris te vernemen.

De veiling zal geschieden in twee afdeelingen, volgens Billetten, bij ieder, een afgebakend gedeelte van den **TUIN**, doch met regt van zamenvoeging. De bezigtiging wordt vrij gesteld op de verkoopdagen, anders, op aanvraag, en is het perceel intusschen ook uit de hand te koop.

De Notarissen A. BINNERTS en **G. PEETING**, te Heerenveen, zullen, op Woensdag den 16 Augustus 1843, 's namiddags ten 3 ure, ten huize van *Marten J. Wind*, Kastelein aan de Echtrumerbrug onder Delfstrahuizen, ten verzoeken van den Heer **K. HARTKAMP**, te Amsterdam, bij voorloopige toewijzing, presenteren te verkoopen:

Eene fraaie **HUIZINGE**, met vrije **STEDE**, uitgestrekte **ERVE** en **TUIN** c. a., no. 80 te Oosterzee, door den Heer *E. van Eyck* wordende bewoond en gebruikt; benevens eene **WONING** en 3 perceelen best **KLIJN**-, **HOOF**- en **RIETLAND**, met derzelver **WATEREN**, groot 20, 03, 08 aldaar; dusverre in gebruik bij *Jan K. Kooij*, en St. Petri en 12 Mei 1844 te aanvaarden. — Bree der bij Billetten omschreven.

De Notaris N. MEIJER, te Bolsward, zal, in het openbaar, bij boelgoed en gereed geld, op Dingsdag en Woensdag den 22 en 23 Augustus 1843, telkens des morgens ten 9 ure, ten sterfhuize van de Wed. *Gerrit Posthumus*, even buiten de voormalige Zandsterpoort te Bolsward, verkoopen:

Eenen properen **INBOEDEL**, bestaande in Bedden met Peulen, Kussens, Dekens; Kabinet, Kasten, Laad- en andere Tafels, Klokken, Spiegels, Schilderijen, Stoelen, Stoelkussens, Ledikant, Kachel, Karpotten, Vloer- en Tafelkleeden, Bed- en Tafellinnen, Porselein en veel Koper-, Tin-, IJzer- en Aardewerk; voorts **MANS**- en **VROUWEN KLEEDEREN**, en eene aanzienlijke partij gemaakte **GOUDEN** en **ZILVEREN WERKEN**, waaronder 2 Gouden Oorhangers met smalle beugels, 1 Streng Gitten in Goud, 6 Gouden Kroontjes met en zonder steenen, 8 Gouden Ringen, Gouden Spelden, Gouden Knoopjes, Gespen, Haken, enz.; onderscheidene strengen diverse Halskorallen; 3 Zilveren Beugels, 1 Zilveren Brandewijnkop, 1 Zilveren Tabaksdoos, 3 Bijbels met Zilveren beslag en Haken, 4 paar groote Zilveren Schoengespjes, 12 Zilveren Lepels, onderscheidene Zilveren Messen, Scharen, Vorken, Naaldkokers, Breidscheden, Kussenranden, Kettingen, Doosjes, enz.; 1 Zilveren Oorhanger, 2 Zilveren Horologies, 7 Zilveren Roomlepels, 3 Suikeroorhangers, 2 Snijdoosjes, verschillende Lepeltjes, Vorkjes, Gespjes, Ringen, Haken, Rijfers en meer andere voorwerpen.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op Zaterdag den 19 Augustus 1843, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement de Wijnberg te Bolsward, bij strijken en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

8 Onoverdekte **VAARTUIGEN** of **PRAMEN**, van onderscheidene grootte, en wel van 4 tot 7 tonnen.

Allen dadelijk te aanvaarden, en des morgens vóór den verkooptijd te bezichtigen bij de Scheepstimmerwerf van *D. J. de Boer*, te Bolsward.

MR. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Woensdag den 23 Augustus 1843, bij de finalen palmslag, des avonds ten 8 ure precies, in het Heeren Logement van *D. Minnema* aldaar, publiek verkoopen:

Eene uitmuntende hechte en sterke **HEEREN HUIZINGE**, staande en gelegen aan de Noordkant van de Noorderhaven te Harlingen, wijk A, no. 38, Kadaster sectie A. no. 346, in gebruik bij den Heer *A. P. T. Storm* Lots, voor f 200, in het jaar. Vrij te aanvaarden op den 12 Mei 1844.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, ten gevolge bekome Registerlijke autorisatie, op Donderdagen den 24 Augustus 1843, bij *Jacobus Meijles Rijkema*, Kastelein te Sint Nicolaasga, provisioneel, en den 7 September daaraanvolgende, bij *Pier Pieters Veltman*, Kastelein aldaar, finaal, telkens des namiddags ten twee ure, in het openbaar, tegen genot van strijken en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met **HUIZINGE** en **SCHURE** cum annexis, staande en gelegen aan de algemeene Rijksweg in de Scharren onder Oldeouwer, gekwoteerd met no. 13, bij *Roelof M. de Ree* in gebruik, groot 23 bunder 5 roede, zoo Weid- als Hooiland.

En zulks in perceelen, met regt van zamenvoeging; Sint Petri en den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden.

Breder bij Verkoopboekjes omschreven, welke bij gemelde Notaris te bekomen, zoo mede de Condities te vernemen zijn.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, gedenkt, voor den tijd van 8 jaren, ingaande Petri en 12 Mei 1844, tegen voldoende Borgstelling, publiek te verhuren:

EENE **UITMUNTENDE ZATHE EN LANDEN**, met eene voor weinige jaren nieuw gebouwde **BOERE HUIZINGE** en **SCHUUR**, staande en gelegen nabij *Akkrum*, aan den Puinweg en de Rivier de Boorn, te zamen groot 40 bunder 57 roede 70 el, waarvan 21 bunder 10 roede Weidlanden c. a. en 19 bunder 47 roede 70 el Hooilanden, alles van beste kwaliteit, in gebruik bij *Haring Pieters Hofstra*.

Wie gading maken, komen op *Donderdag den 31 Augustus 1843*, des voormiddags ten elf ure, aan de Oudeschouw onder *Akkrum*; zijnde inmiddels de Voorwaarden te vernemen ten Kantore van den Notaris.

Bij geslotene briefjes te huur:

Eene **HERBERG**, **SCHUUR** en **HUIZINGEN**, genaamd *Dijkshoek*, staande en gelegen onder Firdgum, met ruim 20 bunder **BOUW**- en **WEIDLAND**, voor den tijd van 5 of 7 jaren, ingaande St. Pieter en den 12 Mei 1844. — De Condities liggen ter lezing bij *R. LA FLEUR*, te Tjummarm, bij wien de briefjes vóór den 20 Augustus 1843, franco moeten worden ingeleverd.

Uit de hand wordt ter overname aangeboden: Eene **UURWERKMAKERS-AFFAIRE**, te Franeker, door *S. A. Steensma* met goed succes gedreven, met daarbij nog aanwezige **KLOKKEN**, **HOROLOGIEN**, **GEREEDSCHAP**-**PEN** en **MATERIALEN**, waaronder een extra beste **DRAAIBANK**. Kunnende gegadigden tevens het **HUIS** waarin de affaire is uitgeoefend, staande aan de Vleeschmarkt te Franeker, door *S. A. Steensma*, met der dood ontruimd, in huur bekomen. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Advocaat **SCHOT**, te Franeker.

De Creditoren van RIENS OTTES KINGMA, Kulper en Koopman te Oosterend, gelieven zich Zaterdag den 12 Augustus a. s., 's voormiddags ten 10 ure, te vervoegen ten huize van *Pieter Riemers Oostra*, Kastelein te Oosterend, voorzien van de titels hunner vorderingen, ten einde den stand des boedels te vernemen, voorstellen te hooren en daarover te beslissen.

Inmiddels gelieve men vóór dien dag opgave te doen aan den Notaris **C. J. JORRITSMA**, te Sneek of den Heer **S. W. HOEKSTRA**, te Wommels, terwijl zij die niet kunnen verschijnen, zich moeten laten vertegenwoordigen door behoorlijke gemachtigden.

Verhuring bij geslotene briefjes:

Voor den tijd van vijf jaren, ingaande Petri en Mei 1844, van:

1. Eene **ZATHE** en **LANDEN** cum annexis, geloka te Donslag, tenij Donlawerstal, groot ongeveer 50 bunder, alle Weid- en Hooilanden thans bij *Wouter Cornelis Nop* in gebruik.

2. Eene **ZATHE** en **LANDEN** c. a., te Ruigahuizen, grietenij Gaasterland, groot ongeveer 19 bunder, Bouw- Weid- en Hooilanden, thans bij *Willems Boukens* in gebruik.

Condities te vernemen bij den Heer **WAUBERT DE PUISEAU**, Notaris Lemmer, bij wien de briefjes vóór den 1 October 1843 moeten worden ingeleverd, en bij de Heeren **Mr. H. J. DE CARPENTIER**, te Koudum en **J. P. CARPENTIER**, te Beetsterzwaag.

Een Klok en Afbraaksgoederen te koop.

Bestaande in een uitmuntende beste metalen **TORENKLOK**, wegende ongeveer 600 Ned. ponden, zeer geschikt om weder in eenen **Toren** gebruikt te worden, en eene groote partij onderscheidene soorten van beste **STEEN**, eene groote partij **WRAK** en **PUIN**, eiken en groenen **BALK**- en **BINTWERK**, enz. enz., alles afkomstig van de Kerk en **Toren** te Blesdijke, en aldaar te bezichtigen. Adres met franco brieven aan **W. K. FLIETSTRA**, Mr. Timmerman en Mollemaker te Engelum.

NB. Bij bovengenoemde zijn weder ruim voorhanden, als vorige jaren, beste **WAAIJERS** of **WIJNNEN**.

De Ondergeteekende maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat hij met den 12 Mei 11. zich heeft gevestigd als **LOGEMENTHOUDER** in den *Wijnberg*, op den Wirdumerdijk te Leeuwarden.

Houdt **OPEN TAFEL** des Vrijdags van 1 tot 4 ure, tegen 65 Cents.

IJ. E. KINGMA.

De Ondergeteekende H. REKERS van den Heer **G. GEUKE** de **SCHOENMAKERS-AFFAIRE** op de breedzijde van de Nieuwestad overgenomen hebbende, beveelt zich in dat vak ten vriendelijksten bij zijne geëerde **Stad- en Provinciegenooten** aan. Hij hoopt door het leveren van best **Schoenwerk**, zich het vertrouwen van allen die hem willen begunstigen, waardig te maken, en zal zich zoo veel mogelijk toeleggen, om de gunst te blijven behouden, door eene voortdurende prompte en solide bediening.

Leeuwarden, den 7 Augustus 1843. **H. REKERS.**

AAN DE BAKKERS

Wordt bij deze berigt, dat er voortaan alle dagen frissche en puik beste **GEST** aankomt ten huize van **JUSTUS VAN DER KAM**, Gestkooper bij het Stadhuis, in wijk T. N., no. 44, te Franeker, dewelke om hare duurzaamheid zich ook bijzonder aanbeveelt; bevelende hij zich op het vriendelijkst in de gunst van een ieder aan, terwijl men van eene prompte en honnette behandeling kan verzekerd zijn.

Bij dezelve is veelvuldig gelegenheid tot het plaatsen van **BAKKERSKNECHTEN**.

Harddraverij te Menaldum.

Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur van Menaldumadeel, gedenken de Kastelein **J. A. SCHAAPFMA**, en eenige Liefhebbers, op Zaterdag den 12 Augustus 1843, ten twee ure na den middag, te laten Verharddraven en vrij te vereeren: *Een fraai CHAISGEREID, HOOFDSTEL, TOOM en LEIDSEL*; alle Paarden zullen worden toegelaten, die geen Prijs hebben gewonnen, uitgezonderd als driejarig en tot genoeg van Keurmeesters zijn. De aangave moet geschieden ten één ure bij genoemden Kastelein.

K A A T S P A R T I J.

Met consent van den Heer Grietman van Menaldumadeel, gedenkt **S. K. M. v. d. MEIJ**, te Menaldum, op Zondag den 13 Augustus e. k. des namiddags ten 3 ure te laten Verkaatsen: *Drie beste ZILVEREN LEPELS*. De Liefhebbers worden verzocht zich vóór dien tijd aan te geven.

Harddraverij te Sneek.

Met vereischte consent gedenken eenige Liefhebbers aldaar, op Maandag den 14 Augustus e. k., door Paarden welke geen Prijs hebben gewonnen, (uitgezonderd als driejarige), te laten Verharddraven en aan de Eigenaars van de snelstdravende Paarden vrij te vereeren:

Een fraai bewerkt CHAISGEREID met HOOFDSTEL, tot Prijs, en *Een dito HARDDRIVERS HOOFDSTEL*, tot Premie.

De Paarden die tot de Draverij worden aangeboden, zullen tot genoeg van Keurmeesters moeten zijn en zich op den dag der Draverij, 's voormiddags ten elf ure, voor de huijzing, door *JAN RONDEMA*, Kastelein bij de voormalige Noorderpoort te Sneek, bewoond, moeten laten vinden, als wanneer de keuring en loting dadelijk en de Draverij 's namiddags ten twee ure precies een' aanvang zullen nemen.

Harddraverij te Makkum.

Met consent van het Edel Achtb. Grietenijbestuur van Wonsradeel, gedenkt **SIJMON K. MIEDEMA**, Kastelein in de Herberg de Zwaan, te Makkum, op Maandag den 14 Augustus 1843, des namiddags ten half drie ure, te laten Verharddraven en vrij te vereeren: *Een extra fraai gemonteerd CHAISGEREID en dito HOOFDSTEL*; (welke Prijs op Donderdag den 15 Junij jl. door een te gering getal Paarden, niet heeft kunnen verdraafd worden), nu door Paarden die geen Prijs of Premie, uitgezonderd als driejarig, hebben gewonnen, en tot genoeg van Keurmeesters zijn.

De inschrijving zal des morgens van 11 tot half één ure geopend zijn, zullen de dadelijk na de sluiting der inschrijving de keuring en loting geschieden.

Met permissie gedenkt de Kastelein **IJ. S. v. d. MEULEN**, te Weldum, met eenige Ingezetenen, op Dingsdag den 15 Augustus e. k., des namiddags ten 2 ure te laten Verharddraven en vrij te vereeren: *Een extra fraaie ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, door Paarden niet ouder dan drie jaren.

Hardzeilpartij te Sneek.

Met vereischte permissie van het Edel Achtbaar Bestuur der stad Sneek, zullen aldaar worden Verhardzeild op Woensdag den 16 Augustus 1843, des namiddags precies ten half twee ure, **VIER ZEER FRAAIJE PRIJZEN**, als:

1°. Eene zware en netbewerkte **ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS**, door allerlei soort van Schepen van 8 el 207 streep en daarboven, uitgezonderd Jagten en Boefjers.

2°. Eene dito **DITO**, door Jagten en Booten van 5 el en 660 streep tot 7 el 217 streep.

3°. Eene dito **DITO**, door Jagten en Booten beneden de 5 el 660 streep — en

4°. Eene dito **DITO**, door Bootjes beneden 4 el 622 streep, vrijgeijkt van belasting en getuigd met sprietzeilen.

De intekening zal plaats hebben bij de Directie of bij den Kastelein **G. DE RUITER**, buiten de voormalige Oosterpoort te Sneek, op gemelden dag, des voormiddags vóór tien ure, terwijl de loting ten elf ure precies een aanvang zal nemen.

Harddraverij te Burum.

Daar het den 27 Julij 11. zeer ongunstig weder was, zoo heeft de Harddraverij alhier geen voortgang gehad, en is nu bepaald op den 17 Augustus 1843, even gelijk als in no. 58 dezer Courant gezegd is.

Om de hedendaagsche **ZEEVAARTKUNDE**, grondig en op gen gelegenheid, bij den Hoofdonderwijzer **R. DE JONG**, Kz., te Sliens; die reeds meer dan 200 jongelingen daarin met het beste gevolg heeft onderwezen. NB. Brieven franco.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

Waaronder vele kostbare en fraai gebonden Werken uitmunten, zijnde in de Godgeleerdheid al het beste, zoo wel van vroegere als latere Schrijvers; waarvan de publieke Verkooping gehouden zal worden op Maandag den 28 Augustus 1843 en twee volgende dagen, des voormiddags ten 10 en des namiddags ten 3 ure, door den Boekhandelaar **J. PROOST**, ter zijner verkoopplaats bij de Put, no. 247, te Leeuwarden. Alles te zien op Zaterdag den 26 Augustus 1843, op de gewone uren.

Te Leeuwarden, bij **J. PROOST**, bij de Vleeschmarkt, wordt de Catalogus, voor 20 Cents uitgegeven.